HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

HERCEGHALOM Község Önkormányzata

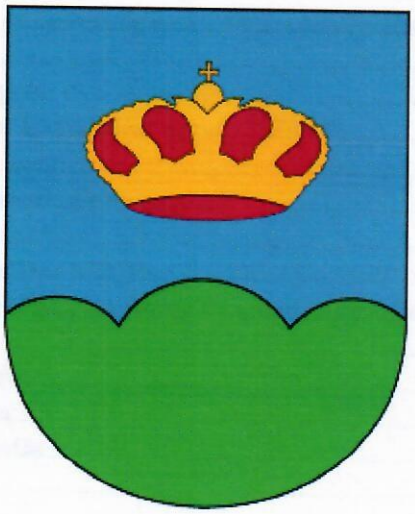

DÁTUM (2024 – 2029.)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2015	n.a.	bázis év
2016	2 599	100,00%
2017	2 694	103,66%
2018	2 762	102,52%
2019	2 794	101,16%
2020	2 850	102,00%
2021	2927	102,70
2022	2790	95,32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	**Fő**	**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**			
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1463	1400	2863	51,10%	48,90%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			116	4,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	325	292	617	11,35%	10,20%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	62	60	122	2,17%	2,10%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	888	802	1690	31,02%	28,01%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	38	58	96	1,33%	2,03%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	150	188	338	5,24%	6,57%

A lakosság lélekszáma az elmúlt évtizedben dinamikusan, éves szinten kb. 50 fővel növekedett. Meghatározó volt a betelepülési tendencia, az elköltözők száma lényegesen alacsonyabb volt. Az építési telkek, eladó ingatlanok iránt a nagy volt az érdeklődés, folyamatosan épültek a családi házak, ahová döntően fiatalabb, 25-35 év közötti korosztályúak költöztek vagy gyermekek nélkül, vagy már 1-2 gyermekkel. Mostanra majdnem betelt a település, alig van eladó, bérelhető ingatlan, ezért látszik megtorpanás a lélekszámban.

A teljes közművesítettség következtében a lakosság nagy gondot fordít saját lakókörnyezete szebbé tételére. A település területén több nagy felületű park található, melynek a fenntartását a munkaerőhiány miatt egyre nehezebb megoldani saját dolgozókkal, ezért vállalkozók bevonásával történik a zöldfelület karbantartás

Herceghalom lakosságát tekintve is fiatal település, a rendszerváltást megelőzően jellemzően mezőgazdasági irányultságú volt, mára felváltotta ezt a logisztika, vendéglátás, szolgáltatás szektora. A községben több munkahely található, mint amennyi a munkaképesek száma, így jellemző a településre ingázás, valamint ennek köszönhető az is, hogy nem jelentős mértékű a munkanélküliség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2015	43,72
2016	14,47
2017	24,94
2018	14,30
2019	18,00
2020	18,43
2021	23,2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2015	8,25
2016	8,99
2017	9,45
2018	5,13
2019	6,84
2020	1,42
2021	10,39

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Meghatározó a betelepülési tendencia, az elköltözők száma lényegesen alacsonyabb, bár a beköltözési ütem egyre lassul tekintettel arra, hogy elfogytak az építési telkek, illetve egyre kisebb számban állnak rendelkezésre.

Értékeink, küldetésünk

Herceghalom – a rendszerváltás előtt – döntően mezőgazdasági település volt, mely a rendszerváltást követően a Budapest környéki agglomerációs településekhez hasonlóan fejlődött. Napjainkra Herceghalom gazdaságszerkezete gyökeresen megváltozott. A korábbi mezőgazdasági kutatóintézetnél nagymértékű leépítések voltak, illetve a volt kísérleti gazdaság a korábbihoz képest jóval kisebb létszámmal működik tovább. A településen a vállalkozások száma igen magas, nagy részben a munkaadók helyi munkaerőt alkalmaznak. Az elmúlt években megvalósult nagyléptékű vállalkozási beruházásoknak köszönhetően ugrásszerűen megnőtt a község idegenforgalmi, kereskedelmi jelentősége. A vállalkozások a település Budapesthez közeli fekvése, az autópálya közelsége miatt előszeretettel választják Herceghalmot és környékét, fenntartva ezzel egy állandó keresletet a környék képzett munkaerőpiacán.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Herceghalom Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2023. (XII.01.) számú önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról
- Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2019. (III.15.) számú rendelete az újszülött gyermekek támogatásáról
- Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2007. (II.10.) számú rendelete a közművelődésről
- Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2020. (VIII.03.) számú rendelete a bölcsődés korúak nappali ellátásának támogatásáról
- Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2009. (III.31.) számú rendelete a felsőfokú oktatási intézményben tanuló herceghalmi fiatalok részére nyújtandó ösztöndíj alapításáról
- Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2023. (X.17.) számú rendelete a nyelvtanulás költségeinek támogatásáról

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat szoros kapcsolatot tart fent az esélyegyenlőségi célcsoportokat felkaroló alapítványokkal, egyesületekkel. Napi kapcsolatban van az óvodával, iskolával, a védőnővel, a szociális alapfeladatokat ellátó egyesület munkatársaival, és a háziorvossal.

A település alacsony lélekszáma miatt bármilyen problémával, észrevétellel, javaslattal fordulhat bárki a Polgármesteri Hivatalhoz. Itt még elmondható, hogy az emberek ismerik egymást, figyelnek egymásra, jelzik, ha szomszédjuknak, ismerősüknek problémája adódott, így a legrövidebb időn belül meg tudja tenni az önkormányzat a szükséges intézkedést.

A költségvetési rendeletben évek óta elkülönítésre kerül a helyi civil szervezetek támogatására szolgáló alap, melyet a civil szervezetek (Herceghalmi Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Helyiek Herceghalomért Egyesület, Herceghalom Kultúrájáért Egyesület, Labdarózsa Kórus Egyesület, Herceghalom Szabadidő és Sport Egyesület, Herceghalmi Kempo-Dojo Sportegyesület, Herceghalmi Pedagógusok Egyesülete) helyi rendelet alapján kiírt pályázat útján tudnak kérelmezni. A civil szervezetek programjaik költségeinek 50%-os támogatására pályázhatnak. Abban az esetben, ha a lakóközösség egészét érintő program szervezését és lebonyolítását vállalják, együttműködési megállapodás keretében a támogatási összeg a bekerülési költség 100%-át is elérheti.

A település összes közintézménye akadálymentesített, a Kulturális-Egyházi Központot, a Baba-Mama Klubot, Herceghalom Községi Könyvtárát, valamint a Tornacsarnokot – képviselő-testületi

döntés alapján – a civil szervezetek térítésmentesen használhatják közösség érdekét szolgáló, az alapító iratukban meghatározott feladatok megvalósítására.
A helyi általános iskolában és alapfokú művészeti iskolában tanuló gyermekek képzését, az intézményi nevelés, oktatás magas színvonalon történő biztosítását – az intézményvezető éves terve alapján – támogatja az önkormányzat.

Támogatja évek óta jelentős összeggel az önkormányzat gyermekek nyári táboroztatását, valamint a segélykeret is igen nagy összegben áll rendelkezésre, melynek felhasználásáról átruházott hatáskörben a Humán és Környezetvédelmi Bizottság dönt.

Az évenként megrendezésre kerülő községi gyermeknap, illetve mikulás ünnepség igen nagy látogatottságnak örvend, köszönhetően annak, hogy a résztvevők részére teljesen ingyenes, az önkormányzat finanszírozza a költségeket, valamint a helyi vállalkozók is igen nagymértékű támogatást nyújtanak (édesség, alapanyagok, gyümölcsök, utalványok), nem beszélve a civilek áldozatos munkájáról.

Az önkormányzat 14 éve megalkotta rendeletét a felsőoktatás nappali tagozatán tanulók ösztöndíjáról. A rendelet értelmében a hallgatók havi 7-15.000,-Ft összegű ösztöndíjat kapnak 8 hónapon keresztül, cserében a község közösségi munkáiban részt vesznek (rendezvényeken segítenek, iskolában, óvodában előadásokat tartanak, stb.)

A vállalkozásokat a központilag előírt helyi iparűzési adónemen kívül más teher nem sújtja helyi rendelet alapján, kivéve a 14 éve épült business&wellness szállodát érintő idegenforgalmi adót, amit a vendégek fizetnek meg.

A képviselő-testület a településszerkezeti tervében biztosítja a Gksz övezetet a vállalkozásoknak a település külterületén, de lakóterületen a szolgáltató vállalkozásokon kívül mást nem enged letelepedni.

Hosszú évek óta megrendezésre kerül az Idősek Karácsonya, amit ettől az évtől felváltott az Idősek Világnapja, amikor a képviselő-testület vendégül látja a község 65 év feletti lakóit egy műsoros esttel összekötött vacsorára. Ezen kívül minden időskorú – 65 év feletti lakó – egyszeri támogatásban részesül (10.000,-Ft/fő) karácsony előtt.

2019-től a képviselő-testület megalkotta az újszülöttek támogatásáról szóló rendeletét, mely minden herceghalomi családnak (ahol mindkét szülő a baba születését megelőzően legalább 6 hónapja lakóhellyel rendelkezik a településen) támogatást biztosít.

2020. évtől a bölcsődés korúak nappali ellátási díjához nyújt a szülőknek támogatást abban az esetben, ha mindkét szülő herceghalomi lakcímmel rendelkezik, illetve mindkét szülő dolgozik. A támogatás részleteiről a képviselő-testület rendeletet alkotott.

2024. március 16-án lép hatályba a nyelvtanulás támogatásáról szóló helyi rendelet, amely keretében az önkormányzat a településen élő, nappali tagozaton tanuló diákok első sikeres nyelvvizsgáját követően (B2 szinttől felfelé) 6 nyelv tekintetében 100.000,-Ft támogatást nyújt a nyelvvizsga bizonyítványt bemutató diákoknak.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. lehetővé teszi önkéntes önkormányzati társulások létrejöttét, melynek keretein belül megalakult a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás, illetve egyéb, feladatok ellátására létrejött társulások is életre keltek: 24 órás orvosi ügyelet, fogorvosi ügyelet, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közterület-felügyelet biztosítása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az elmúlt években a hitelcsapda több családot is érintett, többen kényszerültek áron alul megválni az ingatlanuktól. Sajnos nem mindenki tudja felmérni a felvett jelzáloghitelek visszafizetés elmaradásának következményeit, így előfordul, hogy árverezésre kerülnek ingatlanok.

2019. január 1-től kötelező feladat a bölcsődés korúak nappali ellátásának biztosítása a községben. Jelenleg három vállalkozó tudja fogadni a kicsiket, 3 családi bölcsődés és 2 napközbeni gyermekfelügyeletet biztosító csoportban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	44,87	19,76
2016	48,48	22,73
2017	47,83	19,46
2018	48,37	17,47
2019	49,03	18,20
2020	51,77	17,93
2021	53,06	17,27

A községben alig él roma származású, mindössze 1-2 család lakik Herceghalmon, akik beilleszkedtek, életmódjuk, életvitelük semmiben nem tér el a nem roma származású lakosokétól.

Mélyszegénységben élők nem élnek a településen, a településen napi megélhetési gondokkal élők száma elenyészően alacsony, számukra is a téli időszak jelenti a legnagyobb problémát, melyet az önkormányzat átmeneti támogatásokkal, tűzifa programmal próbál megoldani.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	1,42%	1,77%	1,60%
2016	1,12%	1,36%	1,24%
2017	0,90%	1,55%	1,23%
2018	0,78%	0,83%	0,81%
2019	0,76%	1,18%	0,97%
2020	0,73%	2,19%	1,46%
2021	1,24%	1,43%	1,34%
2022	1,32%	1,30%	1,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	22	20	24	14	17	21
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00

	%	4,55%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	9,52%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	3,00	4,00	1,00	2,00	3,00
	%	13,64%	15,00%	16,67%	7,14%	11,76%	14,29%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	4,00	1,00	2,00	1,00
	%	9,09%	10,00%	16,67%	7,14%	11,76%	4,76%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	2,00	4,00	1,00	2,00	1,00
	%	9,09%	10,00%	16,67%	7,14%	11,76%	4,76%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	4,00	4,00	7,00	3,00	4,00
	%	9,09%	20,00%	16,67%	50,00%	17,65%	19,05%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	2,00	2,00	0,00	2,00	2,00
	%	13,64%	10,00%	8,33%	0,00%	11,76%	9,52%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	1,00	3,00	1,00	4,00	2,00
	%	22,73%	5,00%	12,50%	7,14%	23,53%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	1,00	2,00	1,00	2,00	3,00
	%	13,64%	5,00%	8,33%	7,14%	11,76%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	1,00	2,00	0,00	3,00
	%	4,55%	5,00%	4,17%	14,29%	0,00%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	%
2015	30,77%	50,00%
2016	14,29%	62,50%
2017	38,10%	60,00%
2018	35,71%	60,00%
2019	29,41%	66,67%
2020	34,62%	50,00%
2021	40,00%	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Herceghalomban a népesség növekedésével az aktív korúak (15-64 éves korosztály) száma is számottevően emelkedett az elmúlt években. Elmondható, hogy a településen alacsony a munkanélküliek száma. A munkanélküli lakosok korcsoport megoszlásánál megfigyelhető, hogy a munkanélküliség leginkább a 30-40 éves korosztályt érinti. A nők és férfiak megoszlása – az aktív korú nők és férfiak számát alapul véve – közel azonos. A tartósan munkanélküliek számában

kismértékű növekedés figyelhető meg 2018-ig, majd ez ismét elkezdett csökkenni. A férfiak és nők aránya azonos mértékben változott.

b) *alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;*

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	26	0	0,00%	7	26,92%	19	73,08%
2016	21	0	0,00%	0	0,00%	21	100,00%
2017	21	0	0,00%	4	19,05%	17	80,95%
2018	14	0	0,00%	2	14,29%	12	85,71%
2019	17	0	0,00%	3	17,65%	14	82,35%
2020	26	0	0,00%	6	23,08%	20	76,92%
2021	25	0	0	10	40%	15	60,00%

Herceghalomban az idős lakosság körében fordul még elő, hogy az általános iskolát sem végezte el. Ez a szám az idős lakosság elhalálozásával, illetve a településre költözőket figyelembe véve erőteljes csökkenést mutat. A lenti táblázatok is azt mutatják, hogy az álláskeresők körében az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma igen alacsony, hiszen ez a korosztály már nyugdíjas, illetve nagyon közel van a nyugdíjkorhatárhoz, így várhatóan az iskolázottsági mutató egyre magasabb, míg az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma és aránya egyre magasabb lesz. A település „őslakói" közül sajnos egyre többen elhalálozoznak, így ez a szám, mely jellemzően őket takarja, egyre alacsonyabb lesz.

c) *közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;*

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)

2015	4	4
2016	0	2
2017	0	1
2018	0	0
2019	0	0
2020	20	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen nem működik közfoglalkoztatási program tekintettel arra, hogy nincs olyan tartós munkanélküli, aki azért nem talál munkát magának, mert nincs munkahely, hanem azért, mert egészségi, mentális állapota miatt nem tud dolgozni.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Herceghalomból Budapest megközelítése a település kedvező elhelyezkedésének köszönhetően tömegközlekedéssel (vonat, busz) nem okoz problémát, mivel az 1. sz. vasútvonal, illetve az 1. sz. főút is a település határában halad el, így átlagban 30 percenként járnak a vonatok, illetve kb. óránként a buszok. Autóval közlekedőknek az 1. sz. főúton kívül az M1 autópálya is rendelkezésére áll, Budapest határa kb. 15 perc alatt elérhető.
Mind a községben, mind a környező településen sok vállalkozás működik, melyek folyamatosan keresik a munkaerőt. Ami problémát okozhat az álláskeresőknek, hogy nem az ő képzettségüknek megfelelő állásokat hirdetik, az itteni munkaerőt pedig „túlképzettségre" hivatkozással a Munkaügyi Központ nem tudja átképezni

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	Fő	**Fő**
2015	26	4
2016	21	0
2017	21	0
2018	14	0
2019	17	0
2020	26	2
2021	25	0

Ilyen jellegű program nincs a településen, a térségből – a Munkaügyi Központ továbbképzésein kivéve – nincs információnk. Herceghalomra nem jellemző a pályakezdők munkanélkülisége, többségük minimum középfokú végzettséggel (szakközépiskola) rendelkezik, de igen nagy részük diplomás, több nyelven beszél. Magas azon fiatalok száma, akik külföldre mennek dolgozni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Ilyen jellegű program nincs a településen, a térségből – a Munkaügyi Központ továbbképzéseit kivéve – nincs információnk. A Munkaügyi Központ továbbképzésein nem vett részt herceghalmi munkanélküli. Civil szervezésként önszerveződés útján létrejött klubokban szabni, varrni tanulnak.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A községben alig él roma származású, mindössze 1-2 család lakik Herceghalmon, akik beilleszkedtek, életmódjuk, életvitelük semmiben nem tér el a nem roma származású lakosokétól. Mélyszegénységben élők nem élnek a településen, a településen napi megélhetési gondokkal élők száma elenyészően alacsony, számukra is a téli időszak jelenti a legnagyobb problémát, melyet az önkormányzat átmeneti támogatásokkal próbál megoldani.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén az elmúlt időszakban nincs tudomása az önkormányzatnak

i) *digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei*

A településen élők döntő hányada okos telefonnal rendelkezik, az idősebbek is ügyesen használják a digitális eszközöket. Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy az internetes csalások felismerésére kell felhívni a figyelmet.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	26	-	8	30,77%
2016	21	1,17%	10	47,62%
2017	21	1,14%	12	57,14%
2018	14	0,74%	5	35,71%

2019	17	0,90%	8	47,06%
2020	26	1,34%	13	50,00%
2021	25	1,29%	13	52,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

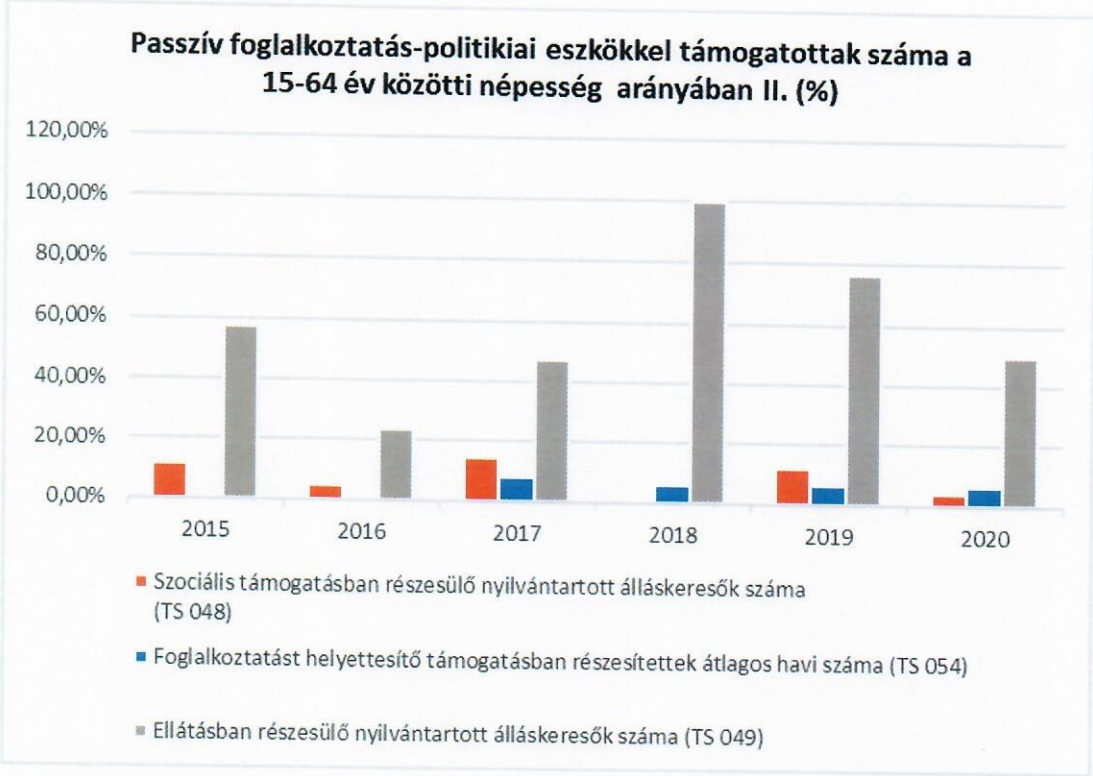

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	3
2016	3
2017	2
2018	2
2019	2
2020	2
2021	0,76

Forrás: TeIR, KSH

A nyilvántartott álláskeresők közül álláskeresési ellátásban részesülők aránya az aktív korú népességhez viszonyítva igen alacsony. Az álláskeresési járadékra jogosultak aránya a nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva emelkedő tendenciát mutat: míg 2015-ben

30,77% volt, addig ez az arány 2021-ben 52,00%. Rendszeres szociális segélyben 1 fő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 1 fő részesül. Tekintettel arra, hogy a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege is igen alacsony, az önkormányzat segíti a rászorultakat, amennyiben kérelemmel fordulnak felé.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	907	4	4,41	22,49%	71,55%	69,24%
2016	911	4	4,39	22,39%	71,46%	70,36%
2017	920	9	9,78	22,17%	71,09%	70,65%
2018	930	10	10,75	21,94%	71,08%	71,18%
2019	939	9	9,58	21,73%	71,35%	71,35%
2020	960	21	21,88	21,25%	67,60%	71,67%
2021	966	6	6,21	21,12%	69,05%	71,43%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Herceghalomban a nagyszámú Budapestről kitelepülőnek köszönhetően az elmúlt 10 évben a lakásállomány 831-ről 966-ra emelkedett, ebből 11 lakás található külterületen, az összes többi belterületi, összkomfortos lakás. A belterületi lakások közül 8 lakáshoz, illetve a külterületi 11 lakáshoz nem épült eddig ki a csatornahálózat. A belterületi 6 lakás csatornahálózatra rákötése folyamatban van. A vezetékes ivóvíz és az áramellátás mind a külterületi, mind a belterületi lakásokban rendelkezésre áll. A vezetékes gáz a belterületi ingatlanok területén kiépített. A település területén komfort nélküli lakás, illetve nem lakás céljára szolgáló, lakásként használt ingatlan nincs.

Az elmúlt 15 évben a lakossági építkezések a lakosok részéről jelentős része hitelből valósult meg. Ennek fizetése nagy terhet jelent a családoknak, de árverezésre még csak 2-3 esetben került sor. Nagyobb problémát jelent az átalánydíjas közüzemi díjak éves elszámoló-számlájának kifizetése. Ezek kiegyenlítésében az önkormányzat segítséget nyújt vissza nem térítendő támogatás, illetve szociális kölcsön formájában az arra szociálisan rászorulóknak.

A lakosság nagy gondot fordít lakókörnyezetének rendben tartására, így nincs szükség egyes szociális ellátásokra való jogosultság megállapításánál ennek vizsgálatára. Ugyanúgy nem okoz

gondot az ingatlanok előtti vízelvezető árkok folyamatos tisztán tartása, mint télen a járdák síkosság mentesítése sem.

a) ***bérlakás-állomány***

Az önkormányzatnak 10 piaci alapú, illetve 3 szociális bérlakása van, melyek közül jelenleg 9 piaci alapú, illetve 3 szociális bérlakásban bérlők laknak. Az 1 piaci alapú bérlakás felújítása folyamatban van, a bérlő pályázat útján kerül majd a felújítás után kiválasztásra.

Az elmúlt években a hitelcsapda több családot is érintett, többen kényszerültek áron alul megválni az ingatlanuktól. Sajnos egyre kevesebb a bérelhető, megvásárolható ingatlan, így problémát jelenthet az önkormányzatnak egy-egy bajba jutott család lakhatásának biztosítása.

b) ***szociális lakhatás***

Az önkormányzatnak 10 piaci alapú, illetve 3 szociális bérlakása van, melyek közül jelenleg 9 piaci alapú, illetve 3 szociális bérlakásban bérlők laknak. Az 1 piaci alapú bérlakás felújítása folyamatban van, a bérlő pályázat útján kerül majd a felújítás után kiválasztásra.

Az elmúlt években a hitelcsapda több családot is érintett, többen kényszerültek áron alul megválni az ingatlanuktól. Sajnos egyre kevesebb a bérelhető, megvásárolható ingatlan, így problémát jelenthet az önkormányzatnak egy-egy bajba jutott család lakhatásának biztosítása.

Az önkormányzat lakhatás támogatásával próbál segíteni a nehéz helyzetben lévő családoknak.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	907	0	14	0	3	0	0
2016	911	0	14	0	3	0	0
2017	920	0	14	0	3	0	0
2018	930	0	14	0	3	0	0
2019	939	0	14	0	3	0	0
2020	960	0	14	0	3	0	0
2021	966	0	14	0	3	0	0

c) ***egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok***

A településen lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlan nincs.

e) ***lakhatást segítő támogatások***

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	513	0
2016	443	19
2017	93	0
2018	81	53
2019	378	31
2020	423	59

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az 1993. évi III. törvény változása miatt 2015. január 1-től megszűnt a helyi önkormányzatok által nyújtható helyi lakásfenntartási támogatási forma, melynek elbírálását a járások vették át. A helyi lakás- és jövedelmi viszonyok értelmében a szigorú törvényi előírásoknak nem felelnek meg a helyi lakosok, ezért erre az ellátási formára már nem jogosultak.
A települési támogatás kereten belül lehetősége van az önkormányzatnak ilyen célú kifizetésekre, melyeket a kérelmek függvényében – tűzifa vásárlásra, közüzemi számlák kiegyenlítésére – meg is tesz.
Létrehozta a közüzemi díjkompenzációról szóló helyi rendeletét, mely az arra rászorultak részére havonként szemétszállítási díjkompenzációt, szennyvíz kompenzációt és vízdíj kompenzációt biztosít. A minimálbér emelkedése miatt egyre szűkül a jogosultak köre, 2023-ban összesen 13 család jogosult a támogatásra.

*f) **eladósodottság***

Az elmúlt években a hitelcsapda több családot is érintett, többen kényszerültek áron alul megválni az ingatlanuktól. Sajnos volt példa, igaz, hogy „csak" 2 kilakoltatásra, amikor az önkormányzat lakhatási költségek jelentős támogatásával tudott átmenetileg segíteni, amíg a családok nem találtak albérletet. Sürgető probléma a bajba jutott családoknak a segítség nyújtása, sajnos nincs elegendő bérlakás állománya az önkormányzatnak, így más módot kell találni a megoldásra.

*g) **lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása***

Herceghalomban a nagyszámú Budapestről kitelepülőnek köszönhetően az elmúlt 10 évben a lakásállomány 589-ről 866-ra emelkedett, ebből 11 lakás található külterületen, az összes többi belterületi, összkomfortos lakás. A belterületi lakások közül 8 lakáshoz, illetve a külterületi 11 lakáshoz nem épült eddig ki a csatornahálózat. A belterületi lakások közül 6 lakás csatornahálózatra történő csatlakozása folyamatban van. A vezetékes ivóvíz és az áramellátás mind a külterületi, mind a belterületi lakásokban rendelkezésre áll. A vezetékes gáz a belterületi

ingatlanok területén kiépített. A település területén komfort nélküli lakás, illetve nem lakás céljára szolgáló, lakásként használt ingatlan nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Herceghalmon telep, szegregátum nincs.

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	1	1	1	27	2
2016	0	1	1	1	28	2
2017	0	1	1	1	25	1
2018	0	1	1	1	22	1
2019	0	1	1	1	19	2
2020	0	1	1	1	20	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egészségügyi alapellátás működik. Egy felnőtt háziorvos praktizál hétfőtől péntekig körzeti nővéri asszisztenciával.

Hétköznaponként, illetve hétvégenként, ünnepnaponként 24 órás orvosi ügyelet áll a lakosság rendelkezésére. Várhatóan az OMSZ által szervezett – hétköznaponként 16.00 – 22.00 óra között, hétvégén és ünnepnaponként 08.00 – 14.00 óra között háziorvosi ügyelet, 22.00 – 08.00 óra között

OMSZ ügyelet – ügyelethez Budakeszi központtal 2024. február 1. napjától csatlakozik a település.

A településen van gyógyszertár, ami a háziorvosi rendeléssel egy időben van nyitva, a gyermekorvosi rendelés ideje alatt is nyitva tart.

Herceghalomnak nincs önálló házi gyermekorvosi körzete, Biatorbágy csatolt körzeteként kerülnek a gyermekek ellátásra. Heti háromszor 1 órát rendel a gyermekorvos Herceghalomban, de a Biatorbágyon lévő rendelőbe is lehet vinni a gyermekeket.

A település fogorvosi alapellátása jelenleg biztosított, elmondható, hogy nehéz ilyen kis településre jó szakembert találni, aki évekig itt is marad és praktizál.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A járóbeteg szakellátás igénybevételéhez két szomszédos település szakrendelőjébe kell elutazni, de az idős és fekvőbetegektől a körzeti nővér veszi le a vért. Folyamatban van helyi vérvételi lehetőség biztosításának előkészítése, ami jelképes ár ellenében biztosítja azt, hogy ne kelljen a településről elutazni, a levett minta pedig az előírásoknak megfelelően jusson el a laboratóriumba. Mind a két szakrendelőben a szűrővizsgálatok és ellátások széles köre áll a betegek rendelkezésére.

A kötelező kisgyermekkori szűréseket a Heim Pál Gyermekkórház, illetve a Tűzoltó Utcai Gyermekkórház látja el. Az éves státuszvizsgálatokat helyben végzi a helyi gyermekorvos és a védőnő előre egyeztetett időpontban.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A községben évente 3 alkalommal 6-6 héten át tél végén, tavasszal és ősszel heti két alkalommal szakképzett gyógytornász irányításával tornáznak a felnőtt korú mozgáskorlátozottak önkormányzati finanszírozással. Évente két alkalommal támogatja az önkormányzat gyógyfürdő látogatását a mozgásában korlátozottaknak, melye kirándulásokat a mozgáskorlátozottak egyesülete bonyolít le.
A településünkön működő ABACUS szálloda és wellness központ úszási lehetőséget biztosít a helyi mozgáskorlátozottak egyesületének tagjai számára hétköznap délutánonként 19.00 – 20.30 óráig 50%-os belépési kedvezménnyel.
A Mozgássérültek Budapesti Egyesülete Otthoni Szakápoló Szolgálata OEP finanszírozásban végzi műtétek, balesetek, stroke kórházi kezelése után a beteg otthonában a gyógytornáztatást.
A gyermekek gyógytestnevelő általi foglalkoztatása biztosított.
Az önkormányzat támogatja a fejlesztésre szoruló gyermekek gyógypedagógiai költségeit, az óvoda költségvetésébe történő beépítésével.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést biztosító szolgáltatót az önkormányzat közbeszerzési eljárás útján választotta ki. Folyamatos az intézményekkel a kapcsolattartás az ételek minőségének véleményezése miatt. Az intézményvezetők elmondták, a jelzéseket rendszeresen továbbítják a szolgáltató felé.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községben a sportélet igen sokszínű és sok embert mozgat meg. A gyermekintézményekben biztosított a mindennapi testnevelés tanóra vagy tömegsport formájában. Szakköri keretek között lehetőségük van a gyermekeknek, a kempo, a labdarúgás, a kosárlabda, a fitnesz, az akrobatikus rock&roll, a kézilabda és az úszás sportág kipróbálására és űzésére.

A BL Basket Sportegyesület tagjai részt vesznek a megyei kosárlabda-tornákon, a Herceghalom Szabadidő- és Sport Egyesület kis focistái pedig a Bozsik-programban. Marcipán Egyesület fitneszes lányai sok érmet hoztak már országos, nemzetközi versenyekről, illetve a kemposok is rendszeresen szállítják a pontszerző helyeket a nemzetközi versenyekről és több világbajnokot is köszönthetünk a soraikban. Nagy hagyománnyal és igen jó eredményekkel büszkélkedhet az általános iskolai sportszakkör, ahol mind a fiúk, mind a lányok sok dobogós hellyel tértek haza versenyekről.

A felnőttek, amennyiben a Herceghalom Szabadidő és Sport Egyesület szakosztályaként végzik a sporttevékenységüket (labdarúgás, pingpong, tollaslabda, röplabda), a Sportcsarnokot térítésmentesen használhatják. A Budavidék Zöldút Szövetség rendszeresen szervez kerékpártúrákat a környékre, egyre növekvő részvételi számmal. Heti két alkalommal jóga tanfolyamon is részt vehetnek az érdeklődők.

A lakosok előzetes regisztráció alapján térítésmentesen használhatják a műfüves pályát. A futókör és a strandröplabda pálya nyitott, bárki által éjjel – nappal látogatható.

Az önkormányzati rendezvények közül a május 1-i program teljes mértékben a sport köré épül. Akadálypályák a gyermekek részére, focikupa a felnőtteknek. Ezen a rendezvényen általában a falu nagy része megjelenik a nap különböző szakaiban

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapfeladatokat az önkormányzat az Esély Szociális Társulással kötött ellátási szerződés alapján teljesíti. Az elmúlt időszak alatt nagyon jó, napi kapcsolat alakult ki a szolgáltatást igénybevevők és a szolgáltatást nyújtók között. A házi segítségnyújtást a maximális létszám, 9 fő veszi igénybe, az ellátást egy egészségügyi és szociális képesítéssel is rendelkező hölgy látja el. A támogató szolgálatot évi 5-6 alkalommal veszik igénybe a lakosok. A szociális étkeztetésre, illetve idősek nappali klubjára eddig még nem volt igény, az igénybevétel lehetősége biztosított. A gyermekeket a szülők ellátják, megfelelően nevelik, iskolába járatják. Nem volt még olyan eset sem, hogy iskolai mulasztás miatt az iskoláztatási támogatás folyósítását szüneteltetni kellett volna. A gyermekjóléti szolgálatot ellátó szakember elmondta, igen alacsony az alapellátásban részesülő gyermekek száma, tanácsadás elegendőnek bizonyul az adott probléma megoldásához.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Ilyen jellegű szervezett szolgáltatás nem elérhető a településen. Kísérleti jelleggel, felsőoktatási ösztöndíjban részesülő, helyi orvostanhallgató diákok tartottak ilyen jellegű előadást az általános iskolában, ennek folytatását meg kell fontolni.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem érkezett ilyen jellegű észrevétel.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: Önkormányzati adat

Az önkormányzat támogatja az egyedülálló, idős, beteg lakosok napi egyszeri meleg étkezésének lehetőségét. Jövedelemarányos önrész befizetésével az önkormányzat házhoz szállítja az ebédet hétköznapokon a gyermekintézmények ellátását biztosító közétkeztetési cég ételéből. A szolgáltató rendelkezik az időskorúak étkeztetéséhez szükséges engedélyekhez, külön hőkezelt, csomagolt dobozokat kapnak a rászorulók.

Az Esély Szociális Központ, a Helyi Vöröskereszt, valamint a Herceghalomi Fília is rendszeresen tartós élelmiszereket adományoz az év vége felé az arra rászorulóknak.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) ***közösségi élet színterei, fórumai;***

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
2	2	9520	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Herceghalomban igen sokszínű a civil szerveződés: kórus, sportkörök, kultúra, stb. Nagyon sok és nagyon színes a település programnaptára, szinte minden hétre jut egy rendezvény önkormányzati, vagy civil szervezéssel és lebonyolítással. Elmondható, hogy igen aktív a község lakossága, igyekszik az érdeklődési körének megfelelő programokon részt venni. A sok évi tapasztalat az, hogy a legtöbben a gyermekeknek szervezett programokon, a május 1-i

rendezvényen, illetve az utcabálon jelennek meg. Szintén igen nagy érdeklődés a helyi kézműves hobbi-kiállítást és vásárt is.

A május végén – június elején megrendezésre kerülő Dr. Lipka Sándorné Éva kórustalálkozó (civil szervezeti rendezvény) szintén több éves múltra tekint vissza, igen nagy érdeklődői létszámmal.

Több éve hagyomány az óvodába és iskolába járó gyermekek Márton napi felvonulása, ünnepi műsora a Falukemence körül, majd utána vendéglátásuk sült libával, meleg teával, zsíros kenyérrel. Elmondható, hogy – tekintettel az igen magas gyermeklétszámra, gyermekenként legalább egy felnőtt kísérőre – a község nagy részét megmozgatja a lámpás felvonulás, ami a gyermekek által készített kis lámpásokkal nagyon látványos.

Nagyon hangulatos civil kezdeményezés és teljes mértékben civil szervezés és lebonyolítás a települési adventi kalendárium, ahol december 1. napjától december 24. napjáig minden nap a település más-más lakóházán gyullad ki a dátumot jelző szám, amit egy kis versike segítségével találhatnak meg a gyerekek.

A mikulás ünnepség az elmúlt években a világjárvány miatt átalakult, most már a Mikulás járja a települést a feldíszített „póni szánnal" és krampusz kísérőivel a kijelölt megállóhelyeken megajándékozza a gyermekeket.

Szintén hagyománnyá vált már az adventi gyertyagyújtás, ahol az első gyertya meggyújtását ünnepség, a második gyertya meggyújtását a művészeti iskolások évzáró koncertje, a harmadik gyertyagyújtást pedig a Labdarózsa Kórus Egyesület ünnepi koncertje előzi meg.

b) ***közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;***

Nincs ilyen Herceghalmon.

c) ***helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;***

Az év végi gyűjtéseken aktív részvétel a lakosság részéről.

d) ***a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;***

Nincs ilyen a településen.

e) ***helyi lakossági önszerveződések***

Klubok, baráti körök alakulnak, akik közösen sportolnak, kirándulnak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs ilyen a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közüzemi számlák kifizetése	Települési támogatási rendszer fenntartása
Egyedül élő rászorultak nem tudnak maguknak főzni	Egyszeri napi meleg étkezés házhoz szállítását támogatja az önkormányzat
Egyedül élő rászorultak nem képesek a teljes körű önellátásra	Házi segítségnyújtás fenntartása
Egyedül élő betegek éjszaka is egyedül vannak	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása
Egészségügyi szakrendelőkbe való eljutás problémája	Támogató szolgálat szolgáltatás fenntartása
Végrehajtás során hajléktalanná vált lakosok	Bérlakás állomány lehetőség szerinti bővítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 463	1 400	2863	51,10%	48,90%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			116	4,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	325	292	617	11,35%	10,20%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	62	60	122	2,17%	2,10%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településről elmondható, hogy magas a fiatalkorúak száma évek óta, talán most már stagnál, utána lassú csökkenés várható.

a) ***veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;***

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	5	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	1	5
2020	0	6
2021	0	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Herceghalomban védelembe vett gyermek 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem él a településen. Az általános iskolában tanuló 320 gyermek közül nincs HH vagy HHH. A veszélyeztetett gyermekek száma az össz gyermeklétszámhoz viszonyítva nem éri el az 1%-ot. A veszélyeztetés oka pedig minden esetben anyagi, melyen próbál az önkormányzat segíteni. Nagyon szoros az együttműködés a gyermekjóléti szolgálatot ellátó szakemberrel.

a-b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	8
2018	5
2019	0
2020	2
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	6	5	11
2016	4	7	11
2017	4	4	8
2018	4	3	7
2019	4	3	7
2020	4	3	7
2021	5	3	8

Elmondható, hogy Herceghalomban igen alacsony volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma, az emelkedő jövedelmeknek köszönhetően. 2021-től nincs ilyen jellegű Jogosult a településen.

b) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	14	2	85	210	0	0
2016	10	2	89	218	0	0
2017	5	1	95	254	0	0
2018	4	4	103	270	0	0
2019	104	0	106	281	0	0
2020	96	0	117	304	0	0
2021	98	0	125	312	0	0

Az általános iskolában tanuló 320 gyermek közül összesen 2 fő étkezik szociális rászorultság alapján kedvezményesen, a többiek nagycsaládosok, illetve 6 fő tartósan beteg (gluténérzékenység, laktóz érzékenység, stb.).

c) ***magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;***

Nincs ilyen a településen.

d) ***állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.***

Nincs ilyen a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs ilyen a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) ***védőnői ellátás jellemzői*** (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	133	133
2016	1	130	130
2017	1	129	129
2018	1	124	124
2019	1	125	125
2020	2	120	60
2021	2	116	58

Az elmúlt években igen magas volt a kisgyermekek száma, így két védőnői körzetet kellett létrehozni, egy területi, illetve egy vegyes körzetet (területi + iskola + óvoda). A szülés miatt távollévő védőnő helyére nagyon nehéz volt két védőnőt találni, helyettesítéssel került megoldásra a feladat. Ez év július 1-től a védőnői szolgálat fenntartási és működtetési feladati állami feladattá váltak, azonban továbbra is támogatja az önkormányzat a dolgozókat az eszközbeszerzések, a helyiségek biztosítása, takarítás, valamint a működési kiadások finanszírozása terén is.

b) ***gyermekorvosi ellátás jellemzői*** (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	1	1	2645	0
2016	0	1	1	2543	0
2017	0	1	1	2575	0
2018	0	1	1	2 648	0
2019	0	1	1	2 579	0
2020	0	1	1	2 680	0
2021	0	1	1	2750	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Herceghalomnak nincs önálló házi gyermekorvosi körzete, Biatorbágy csatolt körzeteként kerülnek a gyermekek ellátásra. Heti háromszor 1 órát rendel a gyermekorvos Herceghalomban, de a Biatorbágyon lévő rendelőbe is lehet vinni a gyermekeket. Az iskolaorvosi teendőket is a házi gyermekorvosi szolgáltatást nyújtó doktornő látja el. Ebben az évben egy gyermekorvos nyugdíjba vonult, akinek a helyettesítését meg kell oldania a Herceghalmot is ellátó doktornőnek, így átmenetileg a csütörtök reggeli rendelés szünetel a településen.

A gyermek szakorvosi ellátáshoz Budapestre kell utazni, a Heim Pál Gyermekkórház, illetve a Tűzoltó utcai kórház, Szent János Kórház járóbeteg szakellátása gyógyítja a beteg gyermekeket. Évek óta megoldatlan a körzetben a gyermek fogszabályozás, sajnos elsősorban magánellátásba kell vinni a kicsiket.

c) ***0–7 éves korúak speciális*** (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen az óvodába járó kisgyermekek intézményi fejlesztését gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok bevonásával az intézmény költségvetésén keresztül biztosítja az önkormányzat.

d) ***gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;***

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot az Esély Szociális Társulás látja el szakképzett munkatársakkal. A szakemberek napi kapcsolatot tartanak fent a településen élő 1-2 problémás családdal. Hetenként kétszer tartanak fogadóórát Herceghalomban, de ha kell, bármikor jönnek, illetve telefonon állandóan elérhetőek és rendelkezésre állnak.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer jól működik, a gyermekintézményekben dolgozók figyelnek a gyermekekre, jelzik, ha valami szokatlant vesznek észre. A településen védelembe vett gyermek 1 fő van, alapellátásban a tavalyi év folyamán 5 gyermeket kellett részesíteni.
Az esetleges krízishelyzetekre – átmeneti nevelés, anyaotthon, nevelőszülői hálózat – az HÍD Szociális és Gyermekjóléti Társulás hálózata felkészült.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	11	0	0	13	13
2018	0	0	0	13	0	0	13	13
2019	0	0	0	13	0	0	13	13
2020	0	0	0	7	0	0	7	7
2021	0	0	0	19	0	0	21	21

TeIR, KSH Tstar

A településen jelenleg 3 szolgálató 5 csoportban fogadja a bölcsődés korúakat (3 csoport családi bölcsőde, 2 csoport napközbeni gyermekfelügyelet), mely 35 gyermek napközbeni elhelyezését teszi lehetővé. Az önkormányzat 2020-ban megalkotott rendeletével a bölcsődés korúak nappali elhelyezésének költségét támogatja az arra jogosult családok esetében. (Mindkét szülőnek, valamint a gyermeknek is helyi lakosnak kell lennie, és mindkét szülőnek dolgoznia kell legalább 6 órában) Az elmúlt évek adatait figyelembe véve elegendő az ellátási kapacitás, hiszen a vállalkozók tudnak más településről is gyermeket fogadni.

2023. novemberétől az óvoda ismét tudja fogadni – a telephely létesítés okán - a 2,5 évüket betöltő, óvodaérett gyermekeket segítve ezzel az édesanyák munkába állását.

f) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot az Esély Szociális Társulás látja el szakképzett munkatársakkal. A szakemberek napi kapcsolatot tartanak fent a településen élő 1-2 problémás családdal. Hetenként kétszer tartanak fogadóórát Herceghalomban, de ha kell, bármikor jönnek, illetve telefonon állandóan elérhetőek és rendelkezésre állnak.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer jól működik, a gyermekintézményekben dolgozók figyelnek a gyermekekre, jelzik, ha valami szokatlant vesznek észre. A településen védelembe vett gyermek 1 fő volt az elmúlt években, alapellátásban ellátott gyermekek száma is elenyésző.

Egyre nagyobb problémát jelent iskolai és már óvodai szinten is az, hogy a gyermekeket beszippantja a digitális világ, megoldás lehet a szülők és az iskolás korúak edukációja, amihez akcióprogramot dolgozunk ki a gyermekintézmények, a kulturális intézmény, a gyermekvédelem, a rendőrség, a Biatorbágyi Polgárőrség és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, valamint a felsőoktatási ösztöndíjban részesülők részvételével.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az esetleges krízishelyzetekre – átmeneti nevelés, anyaotthon, nevelőszülői hálózat – az HÍD Szociális és Gyermekjóléti Társulás hálózata felkészült.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A községben igen színes és sokrétű a gyermekeknek szervezett programok sokasága. Az óvodában gyakran szerveznek színházi előadást, évente többször kirándulnak a csoportok. Elmondható, hogy havonként átlagban legalább 1 óvodai közösségi programot szerveznek a Szülői Közösség tagjai és az óvodai alkalmazotti közösség tagjai közösen (szüreti mulatság, adventi gyertyagyújtás és díszkészítés, mikulás, karácsony, mackó nap, farsang, tavaszi zsongás, húsvét, anyák napja, pünkösdölés, évzárók) igen magas szülői részvétellel.
Az általános iskolában is folytatódnak az óvodában megalapozott rendezvények, kiegészülve a kukoricamorzsoló délutánnal.
A községi május 1-i és gyermeknapi rendezvényen, valamint a községi mikulás ünnepségen is nagyon sok gyermek vesz részt.
A nemzeti ünnepeken, az adventi gyertyagyújtáson és az idősek karácsonyán a gyermekintézményekbe járó gyermekek szolgáltatnak színvonalas műsort.
Az óvodában és iskolában is biztosított a gyermekeknek a mozgási lehetőség a mindennapi testnevelés tanóra vagy tömegsport formájában. Szakköri keretek között lehetőségük van a gyermekeknek, a kempo, a labdarúgás, a kosárlabda, a fitnesz, az akrobatikus rock&roll, a kézilabda és az úszás sportág kipróbálására és űzésére.

Fejlesztendő cél a játszóterek új játszóeszközökkel történő ellátása, a szabadtéri sportpályák megközelíthetőségének javítása.

i) ***gyermekétkeztetés*** (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést biztosító szolgáltatót az önkormányzat – a törvényi előírásoknak megfelelően – közbeszerzési eljárás keretében választotta ki. Az óvodában és az általános iskola alsó tagozatán kötelező a gyermekeknek a közétkeztetésben való részvétel. A felső tagozatban nem kötelező a gyermekek részére az ebéd, de azt a tanulóknak, több mint fele igénybe veszi.
Megoldandó problémát jelent az iskolai étkezésnél a szünetek rövidsége, illetve az egyszerre étkező gyermekek magas létszáma, ezért a szervezés miatt párbeszéd szükséges az intézmény, illetve a közétkeztetést biztosító önkormányzat között.
2015. szeptember 1-től az óvodai étkezésben bekövetkezett törvényváltozás értelmében – ingyenesen étkeznek a három- vagy többgyermekes családban élő gyermekek, a tartósan beteg gyermekek, valamint azok a gyermekek, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem a törvényben meghatározott összeget nem éri el – az óvodába járó gyermekek 41%-a fizet étkezési térítési díjat.
Az általános iskolában 50%-os étkezési térítési kedvezményben részesül a tanulók közel több, mint negyede azért, mert nagycsaládos, vagy mert tartósan beteg. Az önkormányzat szociális rászorultság alapján 25%-os, illetve 50%-os étkezési térítési díjat állapít meg a kérelmet benyújtóknak. Ezek száma elenyészőnek mondható – a két intézményben összesen évente 2-3 fő - , mivel a rászorultak normatív alapon eleve kedvezményben részesülnek.

j) ***eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;***

Nincs ilyen a településen.

k) ***hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;***

Nincs ilyen a településen.

l) ***előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül***

Nincs ilyen a településen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az óvoda és az általános iskola is fogadja a csoportba integrálható sajátos nevelési igényű gyermekeket.

a) ***a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;***

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Sem az óvodában, sem az általános iskolában nincs és nem is volt az elmúlt 5 évben hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, integrálható gyermekeket mind az óvoda, mind pedig az általános iskola fogadja. Az óvodában a helyben fejlesztés megoldott, a fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok járnak az intézménybe. Az általános iskola a tankerület által működtetett, fenntartott, így arra nincs az önkormányzatnak ráhatása.

A településről Budapest az M1-es autópályán, az 1-es számú főúton, valamint az 1-es számú vasútvonalon keresztül is egyszerűen megközelíthető. A vonatok Kelenföldön keresztül a Déli pályaudvarra közlekednek, ahonnan metróval a belváros könnyen elérhető.

b) ***a köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások*** (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő

2015	117	6	150	1	120	0	0	20,00
2016	125	6	150	1	137	0	0	22,83
2017	127	6	150	1	132	0	0	22,00
2018	140	6	180	1	144	0	0	24,00
2019	130	6	180	1	151	0	0	25,17
2020	132	6	180	1	152	0	0	25,33
2021	134	6	180	1	150	0	0	25,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	10	1	21,20	9,91%
2015/2016	0	11	1	21,00	9,52%
2016/2017	0	11	1	21,91	8,71%
2017/2018	0	11	1	22,55	16,53%
2018/2019	0	12	1	22,67	18,75%
2019/2020	0	13	1	23,46	16,20%
2020/2021	0	13	1	22,77	15,88

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	17
2015/2016	14
2016/2017	16
2017/2018	24
2018/2019	23

2019/2020	21
2020/2021	44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A magas gyermeklétszám ellenére fő foglalkozású gyógypedagógus, pszichológus nem dolgozik egyik intézményben sem. Mindkét köznevelési / közoktatási intézményben óraadók látják el a feladatot. Az osztályok, illetve a csoportok átlagos létszámát, szükséges az iskola bővítése, hiszen a tanulási, magatartási zavarokkal küzdő, esetleg sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése, oktatása nagy létszámú osztályokban, csoportokban nem megoldható.

*c) **hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;***

Nem volt ilyen jelenség.

*d) **az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;***

Az elmúlt időszakban évismétlés nem fordult elő az iskolában. Minden gyermek továbbtanul az intézményből, a visszajelzések alapján jól mérik fel képességeiket, annak a legmegfelelőbb oktatási intézménybe felvételiznek. Általában az érettségire már egy középfokú nyelvvizsgával rendelkeznek, a tanulók jelentős része az érettségit követően is továbbtanul felsőoktatásban vagy szakképzési intézményben.

*e) **előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások***

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	14	0
2016	0	0	13	0
2017	0	0	14	0
2018	0	0	17	0
2019	0	0	11	0
2020	0	0	10	0
2021	0	0	12	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A viszonylag magasnak mondható család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak számát az indokolja, hogy a szülők életvezetési, illetve szociális háttere (munkanélküliség)

veszélyezteti a gyermeket. Az esetek döntő többségében elegendő a nyomon követés, gondozás, nem szükségesek további lépések.

Az önkormányzat a szolgálattal együttműködve próbál az anyagi nehézségekkel küzdő családoknak segíteni.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Túlzsúfolt az iskola	A bővítés elkezdésének szorgalmazása
Aktív szabadidő helyszínének biztosítása	Játszóterek játszóeszközeinek bővítése különböző korosztályok igényeinek figyelembe vételével, világítás kiépítése
Sportolási lehetőségek biztosítása	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás kiépítése, sportöltöző felújítása
Sok a 3 éven aluli gyermek a településen	Bölcsődés korúak nappali ellátását biztosító szolgáltatást igénybe vevők támogatása
Hosszú nyári szünet	Napközis nyári tábor biztosítása
BTM-es, SNI-s gyermekek ellátása	A támogatási rendszer fenntartása
Iskolai gyermekétkezőben kevés idő jut az ebédelésre a magas gyermeklétszám miatt	A gyermekebédeltetés optimális időbeosztása érdekében egyeztetés az intézmény és az étkeztetést biztosító önkormányzat között
Az óvodás és iskoláskorú gyermekek is függővé válnak a digitális eszközöktől, ezzel veszélybe sodorva a fejlődésüket	Edukáció kezdeményezése a szülők és az iskoláskorú gyermekek részére a gyermekintézmények, kulturális intézmény, gyermekvédelem, rendőrség, Biatorbágyi Polgárőrség és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, valamint a felsőoktatási ösztöndíjasok bevonásával

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) ***foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében***

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	1,42%	1,77%	1,60%
2016	1,12%	1,36%	1,24%
2017	0,90%	1,55%	1,23%
2018	0,78%	0,83%	0,81%
2019	0,76%	1,18%	0,97%
2020	0,73%	2,19%	1,46%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	30,77%	50,00%
2016	14,29%	62,50%
2017	38,10%	60,00%
2018	35,71%	60,00%
2019	29,41%	66,67%
2020	34,62%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	26	4
2016	21	0
2017	21	0
2018	14	0
2019	17	0
2020	26	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élő nők számára a legnagyobb nehézséget az jelenti, hogy nehezen tudnak elhelyezkedni: vagy azért, mert inkább férfi-munkákra (pl.: raktáros, árufeltöltő) van lehetőség és igény, vagy azért, mert a munkavégzés idejére – az utazást is figyelembe véve – gyermeküket nem tudják óvodába beadni.

A Herceghalmi Csicsergő Óvoda már reggel 6.30 órakor nyit, és 17.30 óráig tart nyitva, ezzel segítve a szülőket, hogy munkahelyükre időben odaérjenek és ne kelljen hamarabb eljönniük. A községben 200 gyermek fogadására alkalmas, 8 csoportos, minden igényt kielégítő óvoda működik, mely az óvodaköteles, valamint a 2,5 életévüket betöltő, óvodaérett gyermekeket tudja fogadni.

A családi bölcsődék 3 csoportjában, napközbeni gyermekfelügyeletek pedig 2 csoporttal várják a gyermekeket reggel hétköznaponként.

Az általános iskola 1-4. évfolyama iskolaotthonos (jelenleg pedagógushiány miatt 2 évfolyamon ez nem biztosított), ami azt jelenti, hogy a gyermekek reggel 8 órától 4 óráig tanulnak 1 délelőttös és 1 délutános pedagógussal, házi feladatot nem kapnak. Az iskolában reggel 7 órától délután 5 óráig biztosítják az intézményben a gyermekek felügyeletét.

Szintén a nők elhelyezkedését segíti elő az, hogy a gyermekek külön óráit helyben tudják a biztosítani az intézmények: az óvodában lehetőségük van sakk, foci, kosárlabda, angol nyelv, néptánc foglalkozást választani, illetve a nagycsoportos gyermekek részére iskolaelőkészítő céllal komplex fejlesztést biztosít az intézmény.

b) ***nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban***

Tekintettel arra, hogy a településen munkaerő-hiány van, inkább az üres álláshelyek betöltése okoz problémát. A kisgyermekes, GYED-en, GYES-en lévők többsége olyan anyagi körülmények között él, hogy nem kell visszamennie az ellátás előtt dolgoznia, illetve sokan vannak, akik a gyermek intézménybe kerülését követően sem vállalnak munkát, vagy otthonról dolgoznak.

c) ***alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei***

A vállalkozók és az önkormányzati intézmények is folyamatosan keresnek alacsony iskolai végzettségű munkatársakat, itt is a munkaerő-hiány a probléma.

*d) **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)***

Ilyen jellegű adat nem áll rendelkezésre.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	133	133
2016	1	130	130
2017	1	129	129
2018	1	124	124
2019	1	125	125
2020	2	120	60
2021	2	116	58

A Herceghalmi Csicsergő Óvoda már reggel 6.30 órakor nyit, és 17.30 óráig tart nyitva, ezzel segítve a szülőket, hogy munkahelyükre időben odaérjenek és ne kelljen hamarabb eljönniük. A községben 180 gyermek fogadására alkalmas, 8 csoportos (6 csoport a székhelyen, 2 csoport a telephelyen), minden igényt kielégítő óvoda működik, mely az óvodaköteles, illetve ettől a nevelési évtől a 2,5 éves, óvodaérett gyermekeket tudja fogadni.

A 3 bölcsődéskorúak nappali ellátását biztosító szolgáltató 3 családi bölcsődés és 2 nappali gyermekfelügyeletes csoportban várja a gyermekeket reggel hétköznaponként.

Az anyukájukkal otthon lévő kisgyermekek a Baba-Mama Klubban találkozhatnak és játszhatnak egymással.

Az általános iskola 1-4. évfolyama iskolaotthonos, ami azt jelenti, hogy a gyermekek reggel 8 órától 4 óráig tanulnak 1 délelőttös és 1 délutános pedagógussal, házi feladatot nem kapnak. Ebben a tanévben 2 évfolyamon nem biztosítható ez az oktatási forma a pedagógushiány miatt. Az iskolában reggel 7 órától délután 5 óráig biztosítják az intézményben a gyermekek felügyeletét.

Szintén a nők elhelyezkedését segíti elő az, hogy a gyermekek külön óráit helyben tudják a biztosítani az intézmények: az óvodában lehetőségük van sakk, foci, kosárlabda, angol nyelv, néptánc foglalkozást választani, illetve a nagycsoportos gyermekek részére iskolaelőkészítő céllal komplex fejlesztést biztosít az intézmény.

Az iskolában a gyermekek szakköri kereteken belül tanulhatnak zenét (gitár, zongora, furulya, fuvola, jazz-dob), néptáncot, angol nyelvet, kerámia, tűzzománc szakkörön vehetnek részt, sakkozni tanulhatnak, járhatnak énekkarra, szolfézsra, tömegsportra, röplabdára, kézilabdára, papírcsoda – kézműves szakkörre, természetbarát szakkörre.

Esténként részt vehetnek kempo, kosárlabda, foci, úszás, fitnesz, illetve rocky – tánc- oktatáson is.

A nyári szünetben lehetőség van a napközis nyári táborban, a szociális táborban való részvételre rászorultak részére jelentős önkormányzati támogatással. Önköltséges áron vehetnek részt a gyerekek balatoni táborban, valamint a településen megtartásra kerülő labdatáborban, úszás-táborban, focitáborban, illetve tűzzománc táborban ezzel is segítve a szülőket a nyári elhelyezés megoldásában. Az óvoda a nyáron két hétre zár be, a fennmaradó nyári időszakban előzetes igényfelmérés alapján biztosítja a szükséges létszámot a gyermekfelügyeletre.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	13	11	0	0	13	11
2018	0	0	13	13	0	0	13	13
2019	0	0	13	13	0	0	13	13
2020	0	0	7	7	0	0	7	7
2021	0	0	21	19	0	0	21	19

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fiatalabbak könnyebben találnak helyben munkát, hiszen nincs családjuk, így akár a 3 műszakkal járó munkát is tudják vállalni. Helyben szakképzettség nélkül nehéz munkát találni, de szakképzettség nélküliek száma elenyésző a településen. Az önkormányzat és intézményei rendszeresen keresnek alacsony végzettségű munkaerőt takarítói, zöldfelület karbantartó munkakörbe, de a magas képzettség miatt nem sikerül álláshelyeket betölteni. Betanított munkásokat 10 km-es vonzáskörzetben több településen is keresnek igaz, hogy csomagolásra, gyártósorokra, illetve árufeltöltőnek. A településen a legnagyobb munkáltató a TESCO Logisztikai Központ, itt legtöbben raktárosként, komissiozóként dolgoznak. A központban több, mint 1000 munkavállalót foglalkoztatnak, így ide busszal hozzák más településekről a munkavállalókat.

Az „Inkubátor Ház"-ban számos szolgáltató és kereskedelmi cég központja működik, így ott is komoly a munkaerő felvétel, valamint a hotel is sok munkavállalót foglalkoztat. Az egészségügyi világjárvány óta több munkáltató is a home office munkavégzést preferálja.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőket érő erőszak egyáltalán nem jellemző a településen, hivatalos eljárás ilyen ok miatt még nem volt, ilyen jellegű cselekményről jelzés sem érkezett.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzet esetén a HÍD Szociális Társulás intézményhálózata biztosítja a hátteret.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők szerepvállalása hasonló mértékűnek mondható a férfiakéhoz képest. A mindenkori képviselő-testület és bizottságok kb. 30%-a nő, a közszolgálatban, a köznevelésben és oktatásban elsősorban nők dolgoznak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A 3 éven aluli gyermekek szülei klubszinten, hetenként többször találkoznak az önkormányzat által ingyenesen biztosított és felszerelt helyiségben. Az elmúlt években több nagy értékű játékot szerzett be az önkormányzat, felújíttatta a helyiséget, biztosítja a takarítást.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
3 éves kor alatti gyermekek nappali elhelyezése	Bölcsődés korúak nappali ellátásának támogatása a jövőben is
3 éves kor alatti gyermekek szüleinek aktív kismamaévek biztosítása	Baba-Mama Klub helyiségének biztosítása, lehetőség szerinti fejlesztése
Általános iskola túlzsúfolt	Iskolabővítés elkészültének elősegítése
Nyári szünetben gyermekek elhelyezése	Nyári napközis tábor támogatása, szociális tábor támogatása
Szabadidő hasznos közös eltöltése	Gyermekprogramok szervezése

Közös szabadban töltött idő hasznos eltöltése	Játszóterek felújítása, bővítések, világítása
Közös szabadban töltött idő hasznos eltöltése	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás bővítése, korszerűsítése
3 éves kor alatti gyermekek magas száma	Óvoda telephelyén a 2,5 éves, óvodaérett gyermekek fogadásának biztosítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	262	527	49,72%
2016	270	532	50,75%
2017	291	559	52,06%
2018	297	577	51,47%
2019	308	589	52,29%
2020	320	594	53,87%

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	171	231	402
2016	169	246	415
2017	168	246	414
2018	163	244	407
2019	164	240	404
2020	164	234	398
2021	166	242	408

Herceghalom népességének összetételét tekintve fiatal településnek mondható. A 60 évnél idősebbek száma jóval alacsonyabb, mint a 18 éven aluliak száma. A 60 évesnél idősebbek száma 2020-ban 320 fő volt, míg összesen 408 fő részesült nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban. Ellátatlan nyugdíjaskorú, illetve időskorúak járadékában részesülő nincs a településen. Ez annak köszönhető, hogy a most már időskorú lakosságnak az a része is, amely nem rendelkezett szakképzettséggel, a helyi volt állami gazdaságban hosszú évtizedekig dolgozott, így jogosult a nyugdíjra.

A nők éltek az elmúlt években, illetve most is élnek azzal a lehetőséggel, hogy előnyugdíjat vesznek igénybe a törvényben előírt korhatár elérése és szükséges szolgálati idő megszerzésével,

illetve sokan vették igénybe a 40 év munkaviszony megszerzése utáni nyugdíjba vonulási lehetőséget.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	4	3	128	185	2	10	0
2016	4	0	132	202	0	11	0
2017	3	0	130	205	0	11	0
2018	3	0	130	207	1	13	0
2019	2	0	135	208	0	10	0
2020	3	0	133	207	0	8	0
2021	3	0	136	213	0	9	0

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) ***idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;***

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	**22**	**20**	**24**	**14**	**17**	**21**
41-45 év (TS 042)	Fő	2	4	4	7	3	4
	%	9,09%	20,00%	16,67%	50,00%	17,65%	19,05%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	2	2	0	2	2
	%	13,64%	10,00%	8,33%	0,00%	11,76%	9,52%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	1	3	1	4	2
	%	22,73%	5,00%	12,50%	7,14%	23,53%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	1	2	1	2	3
	%	13,64%	5,00%	8,33%	7,14%	11,76%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	1	2	0	3
	%	4,55%	5,00%	4,17%	14,29%	0,00%	14,29%

A regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt években csökkent. A tartós munkanélküliek próbálnak a saját kis kertjükben gazdálkodni, így csökkentve kiadásaikat. 55 év feletti, jövedelem

nélküli lakos 2 fő él a településen. Egy fő részesül rendszeres szociális segélyben, ő egyedülálló, míg 2 fő családban él, így erre az ellátási formára nem jogosult.
Problémát jelent, hogy többen nem rendelkeztek bejelentett munkahellyel, nem fizették maguk után az egészbiztosítási hozzájárulást, így nem jogosultak OEP finanszírozott ellátásokra. Ezt a hiányosságot ebben az évben 4 fő esetében is sikerült megoldani.

*b) **tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;***

Herceghalmon elmondható, hogy az idősek aktív életet élnek. Sokan élnek családi házban kerttel, melyet művelnek. Sokan vállalnak gyermekfelügyeletet, illetve alkalmi takarítást, vasalást. Sokszor járnak át egymáshoz, figyelnek a környezetükben élő emberekre, segítenek egymásnak.
Önszerveződő körben kirándulnak, klubdélutánt tartanak. A közösségi rendezvényeken igen nagy létszámmal vesznek részt az időskorúak, ahol sütnek-főznek, ezzel hozzájárulva a rendezvények sikeréhez.
Évente több alkalommal szerveznek buszos kirándulást az ország különböző tájaira, egyszer pedig családi napot, melynek költségeit az önkormányzat 50%-ban átvállalja. A kirándulások alkalmával legalább 2 múzeumot megtekintenek.
A Labdarózsa Kórus Egyesület tagjainak egy része időskorú, ez heti egyszeri próbát, illetve évenként többszöri fellépést jelent számukra. Az önkormányzat által megrendezett Idősek Karácsonyán 100-120 fő vesz részt, ahol a zenés, műsoros vacsorán jól érzik magukat. A visszajelzések alapján nagyon várják minden évben ezt az eseményt.
A sportrendezvényeken aktívan vesznek részt (lángost sütnek, főznek), illetve a mozgáskorlátozottakkal együtt az önkormányzat által kifizetett gyógytornásszal tornáznak heti egy alkalommal.

c)hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nincs ilyen a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

*a) **az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;***

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	262	0	9	0
2016	270	0	9	0
2017	291	0	9	0
2018	297	0	10	0
2019	308	0	9	0
2020	320	0	13	0
2021	331	0	13	0

A településen egészségügyi alapellátás működik. Egy felnőtt háziorvos praktizál hétfőtől péntekig körzeti nővéri asszisztenciával.

Hétköznaponként, illetve hétvégenként, ünnepnaponként 24 órás orvosi ügyelet áll a lakosság rendelkezésére. Várhatóan az OMSZ által szervezett – hétköznaponként 16.00 – 22.00 óra között, hétvégén és ünnepnaponként 08.00 – 14.00 óra között háziorvosi ügyelet, 22.00 – 08.00 óra között OMSZ ügyelet – ügyelethez Budakeszi központtal 2024. február 1. napjától csatlakozik a település.

A településen van gyógyszertár, ami a háziorvosi rendeléssel egy időben van nyitva, a gyermekorvosi rendelés ideje alatt is nyitva tart.

A településen a házi segítségnyújtás 9 fő ellátásával működik, míg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 17 fő veszi igénybe.

Az egészségház bővítése, korszerűsítése indokolt. Ebben az épületben kap helyet a háziorvosi, házi gyermekorvosi rendelő, a területi, valamint a vegyes körzetet ellátó védőnő, a fogorvos, a Baba-Mama Klub. Sajnos az emeleten lévő Baba-Mama Klub, valamit védőnői szoba akadálymentesen nem közelíthető meg, illetve a földszinti orvosi rendelők egy váróval rendelkeznek. Szükségessé vált a vizes blokkok korszerűsítése is.

*b) **kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;***

Herceghalmon elmondható, hogy az idősek aktív életet élnek. Sokan élnek családi házban kerttel, melyet művelnek. Sokan vállalnak gyermekfelügyeletet, illetve alkalmi takarítást, vasalást. Sokszor járnak át egymáshoz, figyelnek a környezetükben élő emberekre, segítenek egymásnak.
Önszerveződő körben kirándulnak, klubdélutánt tartanak. A közösségi rendezvényeken igen nagy létszámmal vesznek részt az időskorúak, ahol sütnek-főznek, ezzel hozzájárulva a rendezvények sikeréhez.
A Labdarózsa Kórus Egyesület tagjainak egy része időskorú, ez heti egyszeri próbát, illetve évenként többszöri fellépést jelent számukra.
Az önkormányzat által megrendezett Idősek Világnapján 100-120 fő vesz részt, ahol a zenés, műsoros vacsorán jól érzik magukat. A visszajelzések alapján nagyon várják minden évben azt, hogy találkozzanak kortársaikkal.
A sportrendezvényeken, települési rendezvényeken aktívan vesznek részt (lángost sütnek, főznek), illetve a mozgáskorlátozottakkal együtt az önkormányzat által finanszírozott gyógytornán tornáznak heti két alkalommal évi háromszor 6 héten keresztül.
Sajnos a település nem rendelkezik olyan épülettel, helyiséggel, ahol a civil szervezetek találkozhatnak, tornázhatnak, ezért erre megoldást kell találni.

*c) **idősek informatikai jártassága**;*

Az időskorúak jelentős részére tudja a számítógépet használni, sokan rendelkeznek okos telefonnal, illetve aktívan használják az internetet is. Veszélyt az internetes csalások jelentik, melyre folyamatosan fel kell hívni a figyelmet.

d) a generációk közötti programok

A generációk a település egészének szóló programokon találkoznak, sokszor teljes családok közösen látogatnak ki. Évekkel ezelőtt nagyon jó kezdeményezés volt a „Mesél a Nagyi" programsorozat az óvodában, ahol minden nap másik nagymama olvasott a gyerekeknek mesét.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Herceghalmon elmondható, hogy az idősek aktív életet élnek. Sokan élnek családi házban kerttel, melyet művelnek. Sokan vállalnak gyermekfelügyeletet, illetve alkalmi takarítást, vasalást. Sokszor járnak át egymáshoz, figyelnek a környezetükben élő emberekre, segítenek egymásnak. Önszerveződő körben kirándulnak, klubdélutánt tartanak. A közösségi rendezvényeken igen nagy létszámmal vesznek részt az időskorúak, ahol sütnek-főznek, ezzel hozzájárulva a rendezvények sikeréhez.

A Labdarózsa Kórus Egyesület tagjainak egy része időskorú, ez heti egyszeri próbát, illetve évenként többszöri fellépést jelent számukra.

Az önkormányzat által megrendezett Idősek Világnapján 100-120 fő vesz részt, ahol a zenés, műsoros vacsorán jól érzik magukat. A visszajelzések alapján nagyon várják minden évben azt, hogy találkozzanak kortársaikkal.

A sportrendezvényeken, települési rendezvényeken aktívan vesznek részt (lángost sütnek, főznek), illetve a mozgáskorlátozottakkal együtt az önkormányzat által finanszírozott gyógytornán tornáznak heti két alkalommal évi háromszor 6 héten keresztül.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sokan mozgáskorlátozottak	Gyógytorna helyi lehetőségének biztosítása
Sokan mozgáskorlátozottak	Gyógyfürdő látogatás támogatása
Minőségi együtt töltött idő az unokákkal	Játszóterek felújítása, bővítések, világítása
Aktív élet iránti igény	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás bővítése, korszerűsítése
Többen egyedül élnek	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás fenntartása
Egészségház emeleti része csak lépcsőn keresztül megközelíthető	Egészségház felújítása, akadálymentesítése (lift kiépítése)
Több utcán nincs járda, veszélyes a gyalogos közlekedés	Járdák tervezése és építése a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében
Nincs olyan épület, helyiség, ahol a civil szervezetek találkozhatnak, programokat tarthatnak	Civil szervezetek részére alkalmas helyiség biztosítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	27	26	53
2016	25	23	48
2017	26	23	49
2018	19	18	37
2019	19	16	35
2020	19	14	33
2021	18	14	32

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

a) <u>fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;</u>

A községben a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma – az összlakosság számához viszonyítva – alacsonynak mondható. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők számának csökkenésének az lehet a legfőbb oka, hogy elérték az öregségi nyugdíjkorhatárt, így öregségi nyugdíjban részesülnek.

A településen fogyatékkal élő személyek károsodása olyan mértékű, hogy nem tudnak munkát vállalni, rokkantsági járadékra, nyugdíjra jogosultak. Az enyhe fogyatékkal élők dolgoznak, helyi vállalkozók foglalkoztatják őket, vagy egyéni vállalkozóként egészítik ki nyugdíjukat.

Az elmúlt időszakban több új vállalkozás is kísérletet tett arra, hogy fogyatékkal élő (mozgásában korlátozott) személyeket foglalkoztassanak, azonban a foglalkoztatottak munkavégző képessége olyan szintű volt, hogy a munkát nem tudták ellátni. Az önkormányzat még néhány évvel ezelőtt is alkalmazott mozgásában korlátozott munkaerőt, azonban a kiírt pályázatokra ilyen jellegű munkavállalók nem jelentkeztek.

*b) **munkavállalást segítő lehetőségek**;*

Folyamatos kapcsolattartás a munkaadókkal.

*c) **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén***

Nincs ilyenről információ.

*d) **önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok***

Nincs ilyen a településen, támogató szolgálattal az önkormányzatnak ellátási szerződése van, illetve rászorultság esetén a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a napi egyszeri meleg étkezés házhozszállítással megoldott.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A Herceghalomi Mozgáskorlátozottak Egyesületének éves háromszori gyógytornájának konduktori költségeit, illetve az ingyenes teremhasználatot is biztosítja az Önkormányzat. Évi kétszeri gyógyfürdő látogatáshoz, valamint az évvégi karácsonyi ünnepség bekerülési költségeihez is 50%-os támogatást ad a mindenkori képviselő-testület.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

*a) **egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;***

A településen az egészségügyi alapellátás biztosított, a háziorvos minden hétköznap rendel, a fogorvosi alapellátás is igénybe vehető. Fiókgyógyszertár működik a településen a háziorvosi rendelési idővel egyszerre.

Tél végén, tavasszal és ősszel a Herceghalomi Mozgáskorlátozottak Egyesületének szervezésében, az Önkormányzat finanszírozásában 12-12 alkalmas gyógytorna biztosított az érdeklődőknek, turnusonként 6 héten át heti 2 alkalommal.

*b) **települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;***

A munkahelyek nagy része földszintes épületben található, így lift használata nem szükséges. A kettő emeletes épületben lift áll rendelkezésére a mozgásában korlátozott személyeknek. Vakvezető sávot sehol nem alkalmaznak, nincs hangos tájékoztatás, tapintható információ és jelnyelvi segítség sem – kivéve az újonnan épített óvoda telephelyen - , de erre irányuló kérés még sehonnan nem érkezett.

A településen a munkahelyek 95%-a rámpán is megközelíthető.

A középületek fizikai akadálymentesítése – az egészségház emeletét kivéve – 100%-ban megtörtént, az infokommunikációs akadálymentesítés részben teljesült. Tekintettel a község fekvésére, a kiépített, akadálymentes gyalogátkelőkre, a rendelkezésre álló mozgáskorlátozott parkolóhelyre az orvosi rendelővel szemben, a fogyatékossággal élők településen belüli közlekedése biztosított.

Fejlesztendő mindenképpen az egészségház akadálymentesítése, a járdák kiépítése azokon a területeken, ahol még ez nem történt meg, illetve játszóterek megközelíthetőségének akadálymentesítése, valamint világításának korszerűsítése, bővítése.

c) ***közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;***

A középületek fizikai akadálymentesítése a megközelítés szempontjából 100%-ban megtörtént – az egészségház emeletét kivéve - , a mosdók használata tolókocsival nem mindenhol megoldható a vizes helyiségek ajtajának mérete miatt. Az infokommunikációs akadálymenetesítés részben teljesült. Tekintettel a falu fekvésére, a kiépített, akadálymentes gyalogátkelőkre, a rendelkezésre álló parkolóhelyekre, a fogyatékossággal élő személyek tudnak a községen belül közlekedni.

Helyi tömegközlekedés – a község méreteire tekintettel – nincs a településen, a távolsági tömegközlekedési megálló (buszmegálló és vasútállomás) az 1. sz. főút mellett helyezkedik el. A járásközpont elérését célzó buszok Gesztenyés úton és a Liget utcában is megállnak. A vasútállomás korszerűsítése a közeljövőben kezdődik MÁV beruházás keretében. A tervek alapján 100%-ban akadálymentesített épületet adnak majd át a felújítás után.

A támogató szolgálatot évente 8-10 alkalommal veszik igénybe, a felnőttek saját maguk is vezetnek, meg tudják oldani önmaguk szállítását, ellátását, ezért nappali ellátást, bentlakásos intézményi szolgáltatást csak abban az esetben vesznek igénybe hozzátartozóik számára, ahol már állandó ápolás, felügyelet szükséges.

A községben működő általános iskola és óvoda is alkalmas csoportba integrálható SNI-s gyerekek fogadására.

d) ***munkahelyek akadálymentesítettsége;***

A munkahelyek nagy része földszintes épületben található, így lift használata nem szükséges. A kettő emeletes épületben lift áll rendelkezésére a mozgásában korlátozott személyeknek. Vakvezető sávokat sehol nem alkalmaznak, nincs hangos tájékoztatás, tapintható információ és jelnyelvi segítség sem, de erre irányuló kérés még sehonnan nem érkezett.

A községben a munkahelyek 95%-a rámpán is megközelíthető

e) ***közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;***

Helyi tömegközlekedés – a község méreteire tekintettel – nincs a településen, a távolsági tömegközlekedési megálló (buszmegálló és vasútállomás) az 1. sz. főút mellett helyezkedik el. A járásközpont elérését célzó buszok Gesztenyés úton és a Liget utcában is megállnak. A vasútállomás korszerűsítése várható MÁV beruházás keretében. A tervek alapján 100%-ban akadálymentesített épületet adnak majd át a felújítás után

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincs ilyen a településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen élő mozgáskorlátozottak 2012-től saját bejegyzett civil szervezetet alapítottak, mely igen sokrétű tevékenységet végez. Aktívan részt vesznek a helyi közösségi életben, rendszeresen találkoznak. Látogatják, segítik sorstársaikat a településen, saját karácsonyi ünnepséget szerveznek. Évi két alkalommal szerveznek gyógyfürdő látogatást 50%-os önkormányzati finanszírozással, illetve évi 3 turnussal tornáznak 12 órán keresztül (6 héten keresztül heti 2 órában) 100%-os önkormányzati finanszírozással.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen élő mozgáskorlátozottak 2012-től saját bejegyzett civil szervezetet alapítottak, mely igen sokrétű tevékenységet végez. Aktívan részt vesznek a helyi közösségi életben, rendszeresen találkoznak. Látogatják, segítik sorstársaikat a településen, saját karácsonyi ünnepséget szerveznek. Évi két alkalommal szerveznek gyógyfürdő látogatást 50%-os önkormányzati finanszírozással, illetve évi 3 turnussal tornáznak 12 órán keresztül (6 héten keresztül heti 2 órában) 100%-os önkormányzati finanszírozással.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők elismerésének segítése	Közös karácsonyi ünnepség támogatása
Fogyatékkal élők rehabilitációjának elősegítése	Helyi gyógytornázási lehetőség támogatása
Fogyatékkal élők életminőségének javítása	Gyógyfürdő látogatás költségeinek támogatása
Közlekedés biztonságának elősegítése	Járdák kiépítése
Minőségi idő együtt töltése a gyermekekkel, unokákkal	Játszóterek teljes akadálymentesítése, bővítése, világítás korszerűsítése, bővítése
Teljes fizikai akadálymentesítés az épületeken belül	Egészségház felújítása, korszerűsítése, az emeleti rész akadálymentesítése – lift kiépítése

Településszintű problémák vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő, beteg, idős emberek éjszaka is egyedül vannak	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása
Aktív szabadidő helyszínének biztosítása, minőségi együtt töltött idő unokákkal, gyermekekkel	Játszóterek játszóeszközeinek bővítése különböző korosztályok igényeinek figyelembevételével, megközelíthetőség akadálymentesítése, világítás kiépítése, korszerűsítése
Sportolási lehetőségek biztosítása, aktív életmód iránti igény biztosítása	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás kiépítése, sportöltöző felújítása
Sok a 3 éven aluli gyermek a településen	Bölcsődés korúak nappali ellátását biztosító szolgáltatást igénybe vevők támogatása
Egészségház emeleti része csak lépcsőn megközelíthető, a vizesblokkok mozgáskorlátozottak szempontjából nehezen használhatók	Egészségház felújítása, akadálymentesítése
Több utcán nincs járda, veszélyes a gyalogos közlekedés	Járdák tervezése és építése a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) ***a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)***;

A költségvetési rendeletben évek óta elkülönítésre kerül a helyi civil szervezetek támogatására szolgáló alap, melyet a civil szervezetek helyi rendelet alapján kiírt pályázat útján tudnak kérelmezni. A civil szervezetek mind működési költségeik, mind pedig programjaik költségeinek enyhítésére kérhetnek támogatást.

A település összes közintézménye akadálymentesített, a Kulturális-Egyházi Központot, a Tornacsarnokot, a Községi Könyvtárat – képviselő-testületi döntés alapján – a civil szervezetek térítésmentesen használhatják.

Az évenként megrendezésre kerülő községi gyermeknap, illetve mikulás ünnepség igen nagy látogatottságnak örvend, köszönhetően annak, hogy a résztvevők részére teljesen ingyenes, az önkormányzat finanszírozza a költségeket, valamint a helyi vállalkozók is igen nagy mértékű támogatást nyújtanak (édesség, alapanyagok, gyümölcsök, utalványok), nem beszélve a civilek áldozatos munkájáról.

Az első adventi gyertya meggyújtása évek óta igen fontos kulturális eseménynek számít színes műsorral, vendéglátással, melyet a Német Nemzetiségi Önkormányzat tett hagyománnyá a településen, majd ennek finanszírozását átvette az önkormányzat a Német Nemzetiségi Önkormányzat megszűnéséig. A gyermekrendezvények közül a nemzetiségi önkormányzat a Márton-napi ünnepséget és felvonulást támogatta a sült liba biztosításával, melyet 2013 óta szintén az önkormányzat finanszíroz.

*b) **helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;***

Az évenként megrendezésre kerülő községi gyermeknap, illetve mikulás ünnepség igen nagy látogatottságnak örvend, köszönhetően annak, hogy a résztvevők részére teljesen ingyenes, az önkormányzat finanszírozza a költségeket, valamint a helyi vállalkozók is igen nagy mértékű támogatást nyújtanak (édesség, alapanyagok, gyümölcsök, utalványok), nem beszélve a civilek áldozatos munkájáról.
Az első adventi gyertya meggyújtása évek óta igen fontos kulturális eseménynek számít színes műsorral, vendéglátással, melyet a Német Nemzetiségi Önkormányzat tett hagyománnyá a településen, majd ennek finanszírozását átvette az önkormányzat a Német Nemzetiségi Önkormányzat megszűnéséig. A gyermekrendezvények közül a nemzetiségi önkormányzat a Márton-napi ünnepséget és felvonulást támogatta a sült liba biztosításával, melyet 2013 óta szintén az önkormányzat finanszíroz

*c) **önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;***

Az önkormányzat szoros kapcsolatot tart fent az esélyegyenlőségi célcsoportokat felkaroló alapítványokkal, egyesületekkel. Napi kapcsolatban van az óvodával, iskolával, a védőnővel, a szociális alapfeladatokat ellátó egyesület munkatársaival, és a háziorvossal.

*d) **a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége***

Nincs ilyen a településen, 2014-ben megszűnt a nemzetiségi önkormányzat.

*e) **civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;***

A civil szervezetek napi kapcsolatot tartanak fent az idősekkel, a kisgyermekesekkel, illetve a gyermekesekkel, fogyatékkal élőkkel, hiszen minden célcsoportnak működik a településen civil szervezete. Az önkormányzat napi kapcsolatban van az egyesületi tagokkal és vezetőkkel egyaránt.

*f) **for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában***

A for-profit szereplők feladatellátási szerződéssel, az önkormányzat partnereként, vagy pedig a célcsoportot közvetlenül támogatóként jelennek meg. A vállalkozók támogatják a gyermeknapi programot, a civil szervezeti rendezvényeket, a civil szervezeteket, illetve a gyermekintézményeket is.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) ***a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;***

A tervezet elkészülte után a képviselő-testület tagjai, a helyi civil szervezetek vezetői, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, a támogató szolgálat vezetője, a házi segítségnyújtást, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást szolgáltató cég vezetője, a helyi gyermekintézmények vezetői, a háziorvos, a házi gyermekorvos, a védőnő, a körzeti megbízott véleményezésre megkapja azt. A vélemények, kiegészítések átvezetése az elfogadás előtt megtörténik.

b) ***az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.***

Tekintettel a település méretére és lakosságszámára, folyamatos és napi szintű a kapcsolat az érintettekkel és a célcsoportok tagjaival.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Közüzemi számlák kifizetése	Települési támogatási rendszer fenntartása
	Egyedül élő rászorultak nem tudnak maguknak főzni	Egyszeri napi meleg étkezés házhoz szállítását támogatja az önkormányzat
	Egyedül élő rászorultak nem képesek a teljes körű önellátásra	Házi segítségnyújtás fenntartása
	Egyedül élő betegek éjszaka is egyedül vannak	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása
	Egészségügyi szakrendelőkbe való eljutás problémája	Támogató szolgálat szolgáltatás fenntartása
	Végrehajtás során hajléktalanná vált lakosok	Bérlakás állomány lehetőség szerinti bővítése
Gyermekek	Túlzsúfolt az iskola	A bővítés elkezdésének szorgalmazása
	Aktív szabadidő helyszínének biztosítása	Játszóterek játszóeszközeinek bővítése különböző korosztályok igényeinek figyelembevételével, világítás kiépítése
	Sportolási lehetőségek biztosítása	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás kiépítése, sportöltöző felújítása
	Sok a 3 éven aluli gyermek a településen	Bölcsődés korúak nappali ellátását biztosító szolgáltatást igénybe vevők támogatása
	Hosszú nyári szünet	Napközis nyári tábor biztosítása
	BTM-es, SNI-s gyermekek ellátása	A támogatási rendszer fenntartása
	Iskolai gyermekétkezőben kevés idő jut az ebédelésre a magas gyermeklétszám miatt	A gyermekebédeltetés optimális időbeosztása érdekében egyeztetés az intézmény és az étkeztetést biztosító önkormányzat között

	Az óvodás és iskoláskorú gyermekek is függővé válnak a digitális eszközöktől, ezzel veszélybe sodorva a fejlődésüket	Edukáció kezdeményezése a szülők és az iskoláskorú gyermekek részére a gyermekintézmények, kulturális intézmény, gyermekvédelem, rendőrség, Biatorbágyi Polgárőrség és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, valamint a felsőoktatási ösztöndíjasok bevonásával
Nők	3 éves kor alatti gyermekek nappali elhelyezése	Bölcsődés korúak nappali ellátásának támogatása a jövőben is
	3 éves kor alatti gyermekek szüleinek aktív kismamaévek biztosítása	Baba-Mama Klub helyiségének biztosítása, lehetőség szerinti fejlesztése
	Általános iskola túlzsúfolt	Iskolabővítés elkészültének elősegítése
	Nyári szünetben gyermekek elhelyezése	Nyári napközis tábor támogatása, szociális tábor támogatása
	Szabadidő hasznos közös eltöltése	Gyermekprogramok szervezése
	Közös szabadban töltött idő hasznos eltöltése	Játszóterek felújítása, bővítések, világítása
	Közös szabadban töltött idő hasznos eltöltése	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás bővítése, korszerűsítése
	3 éves kor alatti gyermekek magas száma	Óvoda telephelyén a 2,5 éves, óvodaérett gyermekek fogadásának biztosítása
Idősek	Sokan mozgáskorlátozottak	Gyógytorna helyi lehetőségének biztosítása
	Sokan mozgáskorlátozottak	Gyógyfürdő látogatás támogatása
	Minőségi együtt töltött idő az unokákkal	Játszóterek felújítása, bővítések, világítása
	Aktív élet iránti igény	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás bővítése, korszerűsítése
	Többen egyedül élnek	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás fenntartása
	Egészségház emeleti része csak lépcsőn keresztül megközelíthető	Egészségház felújítása, akadálymentesítése (lift kiépítése)
	Több utcán nincs járda, veszélyes a gyalogos közlekedés	Járdák tervezése és építése a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében
	Nincs olyan épület, helyiség, ahol a civil szervezetek találkozhatnak, programokat tarthatnak	Civil szervezetek részére alkalmas helyiség biztosítása

Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élők elismerésének segítése	Közös karácsonyi ünnepség támogatása
	Fogyatékkal élők rehabilitációjának elősegítése	Helyi gyógytornázási lehetőség támogatása
	Fogyatékkal élők életminőségének javítása	Gyógyfürdő látogatás költségeinek támogatása
	Több utcán nincs járda, veszélyes a gyalogos közlekedés	Járdák tervezése és építése a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében
	Minőségi együtt töltött idő az unokákkal, gyermekekkel	Játszóterek felújítása, bővítések, világítása, bővítése
	Teljes fizikai akadálymentesítés az épületeken belül	Egészségház felújítása, korszerűsítése, az emeleti rész akadálymentesítése – lift kiépítése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Egyedül élő, beteg, idős emberek éjszaka is egyedül vannak	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása
	Aktív szabadidő helyszínének biztosítása, minőségi együtt töltött idő unokákkal, gyermekekkel	Játszóterek játszóeszközeinek bővítése különböző korosztályok igényeinek figyelembevételével, megközelíthetőség akadálymentesítése, világítás kiépítése, korszerűsítése
	Sportolási lehetőségek biztosítása, aktív életmód iránti igény biztosítása	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás kiépítése, sportöltöző felújítása
	Sok a 3 éven aluli gyermek a településen	Bölcsődés korúak nappali ellátását biztosító szolgáltatást igénybe vevők támogatása
	Egészségház emeleti része csak lépcsőn megközelíthető, a vizesblokkok mozgáskorlátozottak szempontjából nehezen használhatók	Egészségház felújítása, akadálymentesítése
	Több utcán nincs járda, veszélyes a gyalogos közlekedés	Járdák tervezése és építése a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák anyagi biztonságban élhetnek.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőket nem fenyegeti az éhség, a kilakoltatás veszélye.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos fejlődésének biztosítását.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek aktív nyugdíjaskorának, egészségének fenntartására.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkába való visszatérésének támogatását.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők biztonságos életterének kialakítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézke-dés sorszá-ma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelem zés következtet é-seiben feltárt probléma megnevezés e	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentu-mokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézke-dés felelőse	Az intézkedés megvalósí-tásának határideje	Az intézkedé s eredmé-nyességét mérő indiká-tor(ok)	Az intézkedés megvalósí-tásához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intéz kedés ered mény e-inek fennt arthat -ósága	Önkormányzatok közötti együttműködésbe n megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Jelzőrendszer es házi segítségnyújt ás	Egyedül élő, beteg, idős emberek éjszaka is egyedül vannak	Orvosi felügyelet biztosítása	Helyi rendeletben meghatározot t támogatás	Szociális törvényben meghatározott, nem kötelező feladat	Jelzőrendszer es házi segítségnyújt ás szolgáltatás biztosítása	képviselő -testület, HKB, igazgatási előadó	2028.12. 31.	ellátásban részesülők száma	éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása	folya matos kapcs olatta rtás a szolg áltató val és az érinte ttekk el	
2	Játszóterek játszóeszköze inek bővítése különböző korosztályok igényeinek figyelembevé telével,	Aktív szabadidő eltöltés helyszínéne k biztosítása, minőségi együtt	A családok biztonságos környezetben tudjanak a gyermekekke l minőségi időt tölteni	Gazdasági programban meghatározot t célkitűzés	Gyermekvédelmi törvényben meghatározott jogok biztosítása	Játszóterek különböző korosztályna k megfelelő játszóeszközö kkel ellátása, akadálymente s	képviselő -testület, PTB	2028.12.31 .	felújítás üteme	éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása, pályázatok nyomon követése	pályá zatok folya matos figyel ése	

	megközelíthetőség akadálymentesítése, világítás kiépítése, korszerűsítése	töltött idő unokákkal gyermekekkel				megközelíthetőség biztosítása, korszerű világítás kiépítése						
3	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás kiépítése, sportöltöző felújítása	Sportolási lehetőségek biztosítása, aktív életmód iránti igény biztosítása	A családok biztonságos környezetben tudjanak a gyermekekkel minőségi időt tölteni	Gazdasági programban meghatározott célkitűzés	nem releváns	Kültéri sportpályák megközelíthetőségének javítása, világítás kiépítése, sportöltöző felújítása	képviselő-testület, PTB	2028.12.31.	felújítás üteme	éves költségvetésben keretösszeg biztosítása, pályázatok nyomon követése	pályázatok folyamatos figyelése	
4	Bölcsődés korúak nappali ellátását biztosító szolgáltatást igénybe vevők támogatása	A településen nem működik önkormányzati bölcsőde	Az anyukák vissza tudjanak térni a munka világába	helyi rendelet alapján nyújtott támogatás	Országos szintű jogszabályban meghatározott feladat	Bölcsődés korúak nappali ellátását biztosító szolgáltatást igénybe vevők támogatása	képviselő-testület, polgármester, igazgatási előadó	2028.12.31.	támogatást igénybe vevők száma	éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel és a szolgáltatókkal	
5	Egészségház felújítása, akadálymentesítése	Egészségház emeleti része csak lépcsőn megközelíthető, a vizesblokkok mozgáskorl	Egészségház mindenki számára akadályok nélkül használható legyen	Kötelező önkormányzati feladat	Országos szintű jogszabályban meghatározott feladat	Egészségház teljes körű felújítása, akadálymentessé tétele – lift építésével és akadálymentes mosdók	képviselő-testület, PTB	2028.12.31.	felújítás üteme	éves költségvetésben keretösszeg biztosítása, pályázatok nyomon követése	pályázatok folyamatos figyelése	

		átozottak szempontjá ból nehezen használható k				kialakításával						
6	Járdák tervezése és építése a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében	Település egyes részein nincs járda, nem biztonságos a gyalogos közlekedés	Minden korosztály biztonságban tudjon gyalogosan közlekedni	Gazdasági Program tartalmazza	Országos szintű jogszabályban meghatározott feladat	Járdák tervezése, megvalósítás a azokon a területeken, ahol még nincs	képviselő -testület, PTB	2028.12.31 .	felújítás üteme	éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása, pályázatok nyomon követése	pályá zatok folya matos figyel ése	
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Közüzemi számlák kiegyenlítése	Probléma a magas közüzemi számlák kiegyenlítés e	Ne kerüljön kikapcsolásra egy fogyasztó sem	Helyi szociális rendeletben meghatározot t támogatásne m	Szociális törvényben meghatározott feladat	Közüzemi számlák kiegyenlítésé hez támogatás	képviselő -testület, HKB, igazgatási előadó	2025. december 31.	közüzemi ellátásból kikapcsolt ak száma	Éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása	Folya matos kapcs olatta rtás a rászo rulók kal	
2	Napi egyszeri meleg étel szállítás	Egyedül álló rászorultak nem tudnak maguknak főzni	Senki ne maradjon meleg étel nélkül	Helyi szociális rendeletben meghatározot t támogatásne m	Szociális törvényben meghatározott feladat	Napi egyszeri meleg étel szállítás	képviselő -testület, HKB, igazgatási előadó	2025. december 31.	Ellátásban részesülők száma	Éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása	Folya matos kapcs olatta rtás a rászo rulók kal	
3	Szakrendelők be való eljutás segítése	A nem a településen lévő szakrendelő k elérése problémát	Mindenki számára az egészségügyi ellátás elérésének biztosítása	Szociális törvényben meghatározot t nem kötelező feladat	Szociális törvényben meghatározott nem kötelező feladat	Szakrendelők be való eljutás segítése	képviselő -testület, szolgáltat ó, igazgatási előadó	2025. december 31.	Ellátásban részesülők száma	Éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása	Folya matos kapcs olatta rtás a rászo	

		okoz									rulók kal	
4	Házi segítségnyújtás kiterjesztése	Egyedül élő rászorulók nem képesek teljes körű önellátásra	Mindenki otthonában élhessen	Szociális törvényben meghatározott feladat	Szociális törvényben meghatározott feladat	Házi segítségnyújtás kiterjesztése	képviselő-testület, szolgáltató, igazgatási előadó	2025. december 31.	Ellátásban részesülők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	Folyamatos kapcsolattartás a szolgáltatóval	
5	Hajléktalanság megelőzése	Végrehajtás során lakhatásukat elveszítő lakosok segítése	Senki nem váljon hajléktalanná	Alaptörvényben megfogalmazott lakhatáshoz való jog	Alaptörvényben megfogalmazott lakhatáshoz való jog	Hajléktalanság megelőzése	képviselő-testület	2025. december 31.	Lakhatásukat elveszítők száma	Bérlakás vásárlására keretösszeg biztosítása	Folyamatos kapcsolattartás a rászorulókkal	
	II. Gyermekek											
1	Iskolabővítés elősegítése	Túlzsúfolt az iskola	Gyermekek iskolában töltött idejének komfortosabbá tétele	Iskoláskorú gyermeklétszám folyamatos emelkedése	Tankötelezettség teljesítésének lehetősége helyben	Iskolabővítés elősegítése	polgármester	2028. december 31.	Bővítés üteme	Pályázatok figyelemmel kísérése	Folyamatos kapcsolattartás a fenntartóval	
2	Nyári gyermekfelügyelet biztosítása	Hosszú nyári szünet	Nyári napközis tábor kedvezményes áron	Magas a kisiskolások száma	A nyári szünet alatt a kisiskolások kedvezményes áron történő táboroztatása	A nyári szünet alatt a kisiskolások kedvezményes áron történő	képviselő-testület, intézményvezető HKB, igazgatási	2025. december 31.	Igénybevők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	Igénybevők számának folya	

						táboroztatása	előadó				matos figyelemmel kísérése	
3	Fejlesztésre támogatás biztosítása	BTM-es, SNI-s gyermekek helyben történő ellátásának igénye	Helyi fejlesztő finanszírozása	BTM-es, SNI-s gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása	BTM-es, SNI-s gyermekek részére helyben történő fejlesztés biztosítása	BTM-es, SNI-s gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása	képviselő-testület, intézményvezetők	2025. december 31.	Rászorultak száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	Igénybevevők számának folyamatos figyelemmel kísérése	
4	Egyeztetés az ebédbeosztás optimalizálás a biztosításához	Iskolai gyermekétkezőben kevés idő jut az ebédelésre a magas gyemeklétszám miatt	A gyermekeknek elegendő idő álljon rendelkezésre az ebédeléshez	Magas az ebédelő iskolások száma	Gyermekvédelmi törvény	Időbeosztás optimalizálásáról egyeztetés	képviselő-testület, intézmény, konyhai dolgozók	2025. december 31.	Igénybevevők száma	Egyeztetés, humán erőforrás	Időbeosztás figyelemmel kísérése	
5	Edukáció a szülők és az iskoláskorú gyermekek bevonásával	A gyermekek a digitális világ függőivé válnak ezzel veszélybe sodorva magukat	Megismerjék a gyermekek és a szülők a drog, a bűnözés veszélyeit a digitális világban, ezáltal megelőzhető lesz, hogy	Magas a veszélyfaktora annak, hogy áldozattá váljanak a gyermekek	Gyermekvédelmi törvény	Prevenció	képviselő-testület, intézmények, rendőrség, polgárőrség, ösztöndíjasok	2025. december 31.	Résztvevők száma	Egyeztetés, programok szervezése	résztvevők számának figyelemmel kísérése	

			áldozattá váljanak								
	III. A nők esélyegyenlősége										
1	Aktív kismamaélet támogatása	Sok a 3 éven aluli gyermek a településen, aktív kismamaéle t iránti igény	Baba-Mama Klub programjaina k támogatása	helyi döntés alapján nyújtott támogatás	Gyermeklétszám nagysága, átmenet az otthonlét és a munkahely között	Éves programok megismerése és kérés szerinti támogatása	képviselő-testület	2023. december 31.	Klubéletbe n rendszeres en résztvevők száma	Éves költségvetésbe n keretösszeg biztosítása	A progr amok figyel emm el kíséré se
2	Iskolabővítés elősegítése	Túlzsúfolt az iskola	Gyermekek iskolában töltött idejének komfortosabb á tétele	Iskoláskorú gyermeklétsz ám folyamatos emelkedése	Tankötelezettség teljesítésének lehetősége helyben	Iskolabővítés elősegítése	polgármest er	2028. december 31.	Bővítés üteme	Pályázatok figyelemmel kísérése	Folya matos kapcs olatta rtás a fennt artóv al
3	Óvodai telephelyen 2,5 éves, óvodaérett gyermekek fogadása	Magas a településen a 3 év alatti gyermekek száma	A nők munka világába történő visszatérésén ek segítése	Gyermekvéde lmi törvény	Nem releváns	Óvoda telephelyének fenntartása a 2,5 éves, óvodaérett gyermekek fogadására	képviselő-testület, óvodavezet ő	2028.12.3 1.	ellátásban részesülők száma	az óvoda telephelyének fenntartásához költségvetési keretösszeg biztosítása	az ellátá st igény be vevő k szám ának figyel emm el kíséré se

	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Gyógytorna biztosítása	Nem tudnak eljutni a környező rendelőintézetbe	Gyógytorna helyi lehetőségének biztosítása	Teljes élet lehetőségének biztosítása	Teljes élet lehetőségének biztosítása	Évente 12 héten keresztül gyógytorna finanszírozás a helyiség biztosításával	képviselő-testület	2025. december 31.	Igénybevevők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	Igénybevevők számának folyamatos figyelemmel kísérése	
2	Gyógyfürdő látogatás támogatása	Idősek nem tudnak önerőből eljutni gyógyfürdőkbe	Gyógyfürdő csoportos látogatás támogatása	Rehabilitációs lehetőséghez támogatás	Rehabilitációs lehetőséghez támogatás	Évente kétszeri gyógyfürdő látogatás támogatása	képviselő-testület, HKB, igazgatási előadó, egyesületi elnök	2025. december 31.	Résztvevők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	A programokon résztvevők számának figyelemmel kísérése	
3	Civil szervezetek részére helyiség / épület biztosítása	Nincs olyan helyisége az önkormányzatnak, ahol a civil szervezetek téli időszakban programokat tarthatnának	Civil szervezetek programjaihoz fűtött helyiség biztosítása	Gazdasági Program	Önként vállalt feladat	Iskolabővítés megvalósulása esetén a könyvtár földszinti helyisége rendelkezésre bocsátható / Közösségi Ház létrehozása	képviselő-testület, tankerület	2028.12.31.	iskolabővítés megvalósulása	lobbizás az iskolabővítés megvalósulásáért	folyamatos kapcsolattartás	

	V. A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlősége										
1	Közös karácsonyi ünnepség támogatása	A fogyatékkal élők nem tudnak együtt ünnepelni önerőből	Együtt ünneplés lehetőségnek biztosítása	Teljes élet lehetőségének biztosítása	Teljes élet lehetőségének biztosítása	Évente támogatás biztosítása a közös karácsonyi ünnepség rendezvényhez	képviselő-testület	2025. december 31.	Résztvevők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	Igénybevevők számának folyamatos figyelemmel kísérése
2	Gyógytorna biztosítása	Nem tudnak eljutni a környező rendelőintézetbe	Gyógytorna helyi lehetőségének biztosítása	Teljes élet lehetőségének biztosítása	Teljes élet lehetőségének biztosítása	Évente 12 héten keresztül gyógytorna finanszírozás a helyiség biztosításával	képviselő-testület	2025. december 31.	Igénybevevők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	Igénybevevők számának folyamatos figyelemmel kísérése
3	Gyógyfürdő látogatás támogatása	Idősek nem tudnak önerőből eljutni gyógyfürdőkbe	Gyógyfürdő csoportos látogatás támogatása	Rehabilitációs lehetőséghez támogatás	Rehabilitációs lehetőséghez támogatás	Évente kétszeri gyógyfürdő látogatás támogatása	képviselő-testület, HKB, igazgatási előadó, egyesületi elnök	2025. december 31.	Résztvevők száma	Éves költségvetésben keretösszeg biztosítása	A programokon résztvevők számának figyelemmel kísérése

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

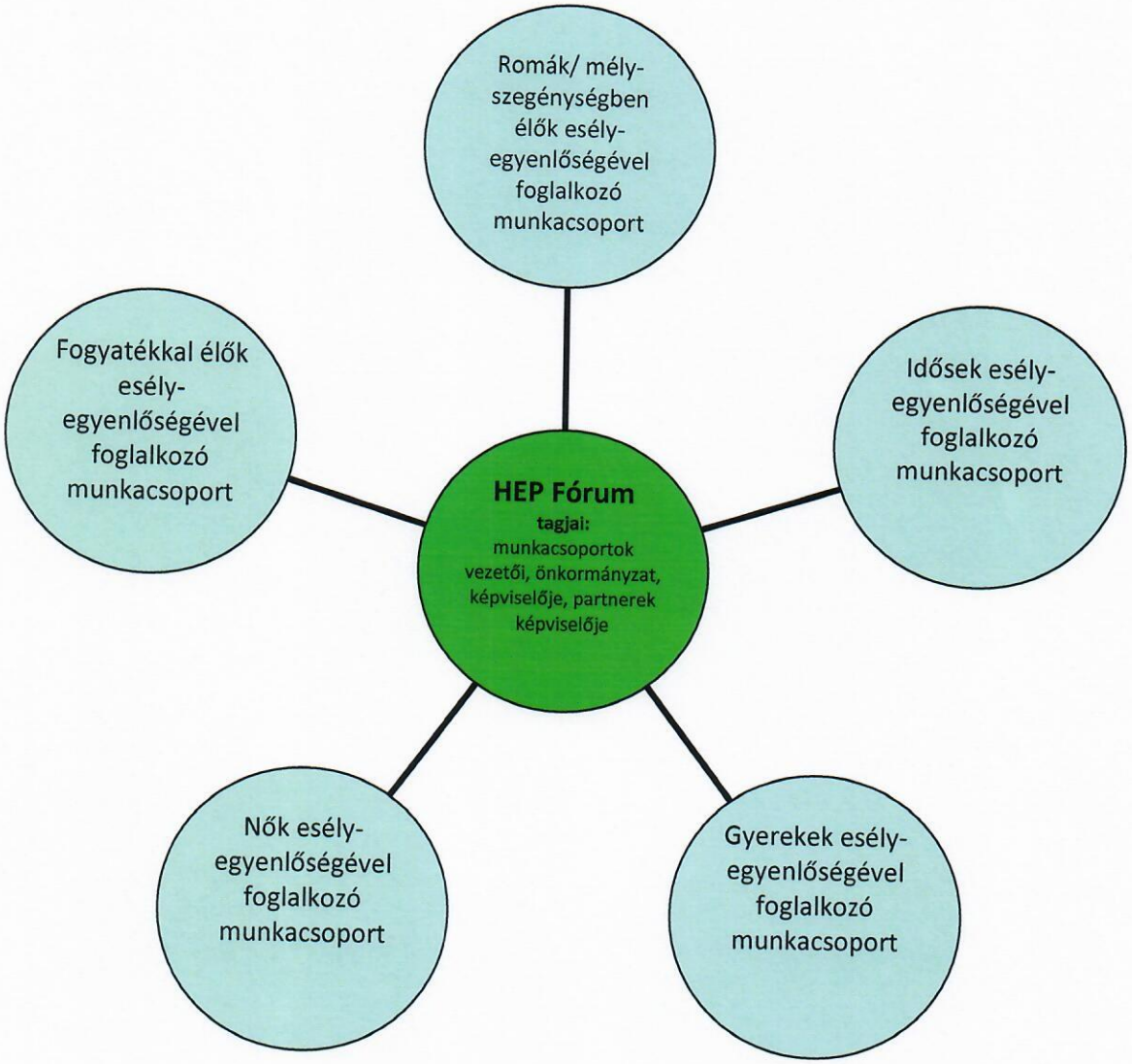

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Herceghalom Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Herceghalom Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 194/2023. (XII.05.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Herceghalom, 2023. december 14.

Csizmadia Zsuzsanna
polgármester